

REPUBLIKA

LÓDŹ, WTOREK, 3 GRUDNIA 1935 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

No 333

Stanieje gaz i elektryczność

Ministerstwo przemysłu i handlu prowadzi studia nad kalkulacją cen gazu i prądu w związku z potaniem węgla i taryf kolejowych

Od dziś obowiązuje nowy cennik węglowy

Warszawa, 2 grudnia. Minister przemysłu i handlu dr. Roman Górecki podpisał dziś na podstawie dekretu Prezydenta R. P. z dnia 6 kwietnia 1932 roku rozporządzenie, zawierające nowy cennik węgla sprzedazy z kopalni na rynek krajowy. Na podstawie tego rozporządzenia, wchodzi w życie z dniem jutrzejszym nowy cennik węgla. Ceny węgla będzie niższa o 13 proc. w stosunku do obowiązującego dotychczasowego cennika polskiej konwencji węglowej. Cena węgla przemysłowego została obniżona przeciętnie o 7 proc. Przy obniżeniu węgla zwanego potocznie "kalka" t. zn. w wymiarze od 40 do 60 mm. kopalnie będą miały prawo do obniżenia cen do 1.50 od każdej tonny. W stosunku do tch obniżek dotychczasowego cennika, zostało w stosunku do węgla przeznaczonego dla Kresów Wschodnich zastosowana obniżka 20 proc., co w stosunku do cennika nowo obniżonego przeciętnie o 20 proc.

sowane dotychczas przez polską konwencję węglową rabaty dla nabywców winny być nadal bezwzględnie stosowane, mimo niżki cen.

Kontrolę nad wykonaniem rozporządzenia sprawuje minister przemysłu i handlu, opierając się na art. 6 dekretu Prezydenta R. P. z 1932 roku, który

przewiduje, że winni naruszenia przepisów cennikowych podlegają karze grzywny do wysokości 3.000 zł. lub aresztu do 3 miesięcy albo obu karom łącznie.

Warszawa, 2 grudnia.

(B) Z ministerstwa przemysłu i handlu komunikują, że prowadzone są tam obecnie szczegółowe studia kalkulacji cen prądu elektrycznego i gazu w poszczególnych gazowniach i elektrowniach.

Ministerstwo przemysłu i handlu chodzi o ustalenie w jakim stopniu możliwa jest obniżka cen prądu elektrycznego i gazu na podstawie przeprowadzonej obniżki ceny węgla oraz obniżki taryfy kolejowej.

W CZWARTEK OTWARCIE SESJI SEJMU

Min. Kwiatkowski wygłosi mowę o pracach rządu

Warszawa, 2 grudnia. (B) W czwartek o godz. 11 przed poł. nastąpi otwarcie sesji budżetowej sejmowej. Na porządku dziennym tego posiedzenia znajduje się pierwsze czytanie ustawy skarbowej wraz z preliminarem budżetowym na rok 1936/37. Dyskusję generalną zainauguruje przemówienie wicepremiera i ministra skarbu, inż. Kwiatkowskiego, który za-

nalizuje budżet, omówi dotychczasowe wyniki prac rządu w dziedzinie gospodarczej oraz przedstawi dalszy plan rządu w sprawach finansowo-gospodarczych na najbliższą przyszłość.

Nad tem expose rozwinię się — jak można przypuszczać — obszerna dyskusja generalna, która prawdopodobnie nie wyczerpie się w ciągu jednego dnia.

Ulgi dla płatników danin komunalnych

Nowy dekret dotyczy przede wszystkim gmin wiejskich

Warszawa, 2 grudnia. (Pat) — Na ostatnim posiedzeniu rady ministrów, przyjęty został projekt dekretu Prezydenta R. P. o obniżeniu obciążenia daninami komunalnymi i o innych zmianach w finansach komunalnych. Projekt ten idzie zasadniczo w kierunku odciążenia płatników danin komunalnych, w szczególności najbardziej dotkniętych kryzysem płatników wiejskich, ograniczenia uprawnień samorządów w dziedzinie wymierzania danin komunalnych oraz przeprowadza pewne zmiany w rozdziale dochodów publicznych między samorządy miejskie i wiejskie, uwzględniając tem samem trudną sytuację wsi.

szem ogniwem w serii dekretów, przynajmniej pewne ulgi warstwowi ludności najbardziej dotkniętej kryzysem.

Spośród licznych postanowień omawianego projektu, dekretu wymieni należy postanowienie artykułu pierwszego według którego „znosi się prawo związków samorządowych do poboru opłat mytniczych, mostowych na drogach publicznych, opłat t. zw. kopytkowych, rogatkowych przy wjeździe do miast, oraz postojowych na drogach i placach publicznych”. — Przepisy te nie dotyczą opłat, pobieranych za używanie urzędowych targowisk.

Na podstawie dalszych przepisów, minister skarbu uprawniony będzie do

obniżania do połowy w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych w drodze rozporządzenia dodatków komunalnych do podatku gruntowego, przypadających związkom samorządowym.

Szereg dalszych przepisów dotyczy udziału związków samorządowych w podatku państwowych oraz rozdziału wpływów z tytułu niektórych danin.

Art. 7 projektu dekretu postanawia, że zastąpienie świadczeń w naturze na rzecz związków samorządowych równoważnością pieniężną może nastąpić tylko na żądanie obowiązanego do świadczenia lub w przypadku, gdy zobowiązany nie wywiąże się w terminie z przypadającego na niego świadczenia w naturze.

rozporządzenie min. Góreckiego za szczegółowy cennik w złotych koleiności poszczególnych klas opracowanych na podstawie ogólnej powszechnie nomenklatury i taryf poszczególnych gatunków.

Ważnym szczegółem rozporządzenia jest postanowienie ustalające, że sto-

Min. Matuszewski senatorem

na miejsce woj. Switalskiego

Warszawa, 2 grudnia. W kołach parlamentarnych trwa, że na miejsce sen. dr. Kazimierza Switalskiego, który zrzekł się mandatu senatorskiego spowodu mianowania go wojewodą krakowskim, powołano Prezydenta R. P. nowego członka senatu, przyczem kandydatem na to stanowisko ma być b. min. Ignacy Matuszewski.

Wyrok śmierci w Gdańsku

Gdańsk, 2 grudnia. Dziś, w gdańskim sądzie karowym rozpatrywana była sprawa gdańska, Jana Gregorowskiego, który zamordował i zamordował Marję Reudinger, właścicielkę kilku kamienic w Gdańsku. Sąd skazał Gregorowskiego na karę śmierci. Wyrok śmierci wywołał w Gdańsku wielkie poruszenie, bowiem od kilku lat, nie wydano na terenie w miasteczku żadnego wyroku śmierci.

Wieżniowie w Grecji odzyskują wolność

Ateny, 2 grudnia. W ciągu 12 godzin po podpisaniu dekretu o amnestji, wypuszczono z więzienia 500 więźniów.

Ujęcie sprawców porwania w Marsylii Małego Malmejac'a porwał absolwent szkoły sztuk pięknych. — Dziecko jest żywe i zdrowe

Paryż, 2 grudnia. (PAT) Energiczne poszukiwania policji, celem odnalezienia porwanego syna profesora Malmejac zostały uwieńczone powodzeniem. Dwaj inspektorzy policji odnaleźli dziś małego Klaudjusza Malmejac całego i zdrowego w willi na przedmieściu Marsylii, w której przebywał od czwartku.

nia Rolland ze swoim synem 28-letnim Gilbertem Rolland, bezrobotnym. Inicjatorem porwania dziecka przy pomocy matki, był Gilbert Rolland.

Gilbert Rolland — jak się okazuje — otrzymał bardzo staranne wykształcenie, ukończył on w Paryżu szkołę sztuk pięknych. Sprawców porwania dziecka aresztowano.

Klaudjusza Malmejac i aresztowaniu sprawców porwania, przed gmachem Surete marsylskiej zebrał się tłum, który przybrał groźną postawę. Zachowanie się tłumy wywarło na aresztowanych tak silne wrażenie, iż złożyli natychmiast wyczerpujące zeznanie co do szczegółów porwania dziecka. Sprawcy, jak zeznali, działali z chęci zdobycia pieniędzy.

Marsylja, 2 grudnia.

(PAT). Porwanie w dniu 27 listopada półtorarocznego Klaudjusza Malmejac, syna profesora wydziału lekarskiego odbyło się w następujących okolicznościach.

Do piastunki, bawiącej z dzieckiem w ogrodzie, doszła nieznajoma i oświadczyła, że prof. Malmejac jest raniony i wzywa ją, a nieznajoma tymczasem dopilnuje dziecka. Piastunka pobiegła do domu, gdzie dowiedziała się, że wprowadzono ją w błąd. Gdy powróciła do ogrodu, nie zastała dziecka, ani tajemniczej nieznajomej.

Prezydent Rzplitej wręczy nuncjuszowi Marmaggi kapelusz kardynalski na Zamku

Citta del Vaticano, 2 grudnia. (Pat) — Dnia 16 b. m. na konsystorzach tajnym, nastąpi podniesienie przez Papieża m. in. nuncjusza papieskiego w Polsce, msgr. Marmaggi'ego do rangi kardynalskiej. Uroczystość wręczenia kapelusza kardynalskiego msgr. Marmaggi odbędzie się na Zamku w Warszawie, kapelusz kardynalski wręczy nuncjuszowi p. Prezydent R. P.

Na uroczystość tę, jak donosi dzisiaj „Osservatore Romano”, Papież mianował abegatem msgr. Pacini, prałata domowego Jego Świątobliwości, audytora nuncjatury w Warszawie.

Równocześnie, na kurjera gabinetu, który zawiezie msgr. Marmaggi'emu wiadomość o podniesieniu go do purpury, Papież wyznaczył gwardzistę szlacheckiego, hr. Pietromarchi. Zawiezie on również nominatowi piuskę kardynalską.

Bomby i materiały wybuchowe w walizkach

Jak policja tropiła zamachowców ukraińskich. — Proces zabójców ś.p. ministra Pierackiego trwa

Warszawa, 2 grudnia. (PAT). Dzisiejsze posiedzenie sądu okręgowego w sprawie o zabójstwo ministra Pierackiego rozpoczęło się o godzinie 10 m. 40. W dalszym ciągu badań będą świadkowie oskarżenia. Pierwszy zeznał świadek Ciesielczuk, aspirant P. P. w Warszawie, dawniej we Lwowie. Ponieważ świadek ten, który przeprowadzał we Lwowie obserwacje i wywiady, dotyczące działalności O. U. N. nie pamięta szczegółów, sąd postanawia odczytać zeznania, składane przez świadka tego kilkakrotnie w toku śledztwa.

Z zeznań tych wynika, że 20 marca 1934 roku świadek otrzymał z Krakowa wiadomość, że jakiś mężczyzna wiezie do Lwowa dwie walizki. Świadek zarządził obserwację na dworcu i ustalił, że śledzony mężczyzna zostawił w przechowalni dworca walizkę, w której znaleziono m. in. mechanizm bomby i różne substancje wybuchowe.

Dalej ustalono, że po walizkę tę zgłosiło się dwóch młodych ludzi, którzy ją następnie zabrali do miasta i zanieśli do Domu Akademickiego (Ukraińskiego). Innym razem zatrzymano działacza O. U. N. Włodzimierza Iwasyka, przy którym znaleziono teczkę skórzaną, zawierającą przyrząd bomby oraz różne dokumenty m. in. przepisy o sygnalizacji na kolejach polskich.

Dalej świadek mówił o rewizji, przeprowadzonej u niejkiej Teodozji Adrijanowicz, gdzie wykryto znaczną ilość różnych wydawnictw O. U. N. oraz instrukcję o wytwarzaniu materiałów wybuchowych i kokardki ukraińskie.

Świadek potwierdza swe zeznania, złożone w śledztwie.

Świadek Tomala, posterunkowy P. P. we Lwowie zeznał, iż w dniu 21 marca 1934 roku pełniąc służbę na jednej z ulic Lwowa zauważył jakiegoś mężczyznę, niosącego czarna, dość dużą walizkę.

Do mężczyzny owego podszedł drugi osobnik i razem nieśli walizkę. Świadek poszedł za nimi i wprowadziwszy ich do bramy wylegitymował ich. Byli to dwaj studenci ukraińscy. Oświadczyli oni, że w walizce mają książki. Świadek rewizji w walizce nie przeprowadził, a tylko sprowadził zatrzymanych na posterunek policji. Co zawierała walizka świadek nie wie.

Na wniosek prok. Zeleńskiego świadkowi okazano znajdującą się w dowodach rzeczowych walizkę, która świa-

dek poznaje, jako tę, z którą szli wówczas dwaj studenci.

Po przerwie stał przed sądem sprowadzony z więzienia lwowskiego świadek Jarosław Spolski, jeden z wybitniejszych działaczy O. U. N., który odwołuje poprzednie zeznania w tej części, które obciążają oskarżonych, natomiast podtrzymuje zeznania, dotyczące krajowej egzekutywy.

Sąd okręgowy biorąc pod uwagę, że zeznania świadka obecnie różnią się od zeznań, złożonych przez niego w śledztwie, postanawia je odczytać, poczem świadek wyjaśnia, że był referentem propagandowym

Na pytanie czy poszczególne akty terrorystyczne wymagały uchwały krajowej egzekutywy O. U. N., świadek odpowiada przecząco. Świadek nie brał udziału w naradach krajowej egzekutywy, dotyczących urządzania zamachów terrorystycznych. Krajowa egzekutywa obradowała, jak świadkowi wiadomo, m. in. w sprawie akcji antyszkolnej.

Uchwalono wówczas przeprowadzić akcję polegającą na tym, że miano wezwać dzieci do czynnego oporu przeciwko szkole polskiej, nauczycielom polskim i podręcznikom polskim oraz domagać się wprowadzenia nauczania w duchu ukraińskim, to znaczy, aby wszczeplić w dzieci kult nienawiści do Polski i Rosji sowieckiej oraz do innych okupantów.

Narady w sprawie antysowieckiej akcji toczyły się w krajowej egzekutywie przed zamachem Lemyka w konsulacie sowieckim.

Uchwalono na niej wystąpić przeciwko oficjalnym czynnikom sowieckim, przyczem miano również posługiwać się najostrzejszymi środkami teroru.

Na pytanie jakie stanowisko zajmował w organizacji Konowalec, świadek z emfazą odpowiada, że jest on „wodem ukraińskich nacjonalistów i wodzem narodu ukraińskiego”. Formalnie jest on prezesem „Prowodu”

Skolei świadek na pytanie prokuratora opisuje organizację sądu O. U. N., przed którym toczyły się sprawy członków tej organizacji. Sąd składał się z 3 sędziów, był też prokurator i obrońca, wszyscy mianowani przez prowidykację, który miał głos w sprawie wykonania wyroków i mógł wyrok te zawiesić. Decydował on też o wykonaniu kary śmierci.

Na pytanie prok. Zeleńskiego na czem polegała działalność O. U. N. w Sowietach, świadek odpowiada, iż miała ona na celu przygotowanie psychiczne i materialne orężnego powstania. Dotychczas był tam stosowany sabotaż rolny, przeprowadzany przez O. U. N.

Prok. Zeleński, oświadcza, co następuje:

„Świadek Spolski oświadczył dziś, że zeznania jego złożone w toku dochodzeń, zostały wymuszone przez bicie i dodał, że miał go bić naczelnik więzienia we Lwowie. Opowiedział Spolskiego na zadane mu pytania niewątpliwie zorientowały sąd, że o biciu nie mogło być mowy. Zachowanie się Spolskiego, skąd inąd odważne i pełne przytomności w tym wypadku było tak jednoznaczne w

wahanach i chwiejności, że nawet osób złej woli nie mogło pozostać wątpliwości, że św. Spolski skłamał, gdyż chce się przed organizacją tłumaczyć, dlatego „wyspał” Parypę i Kłymyszyna. Prokurator mówi przeto o przesłuchaniu naczelnika więzienia lwowskiego. Obrona przywołała się do tego wniosku, poczem sąd postanawia wezwać telefonicznie ówczesnego naczelnika więzienia we Lwowie Zaczynskiego na wtorek na godzinę 10-tą w południe i nakazuje na tę godzinę sprowadzić z więzienia do sądu świadka Spolskiego dla ewentualnej konfrontacji.

Następnie świadek Chimiak, przewodnik służby śledczej ze Lwowa, zeznał, iż przesłuchiwał Spolskiego, zeznania Spolskiego zanotowane zostały dokładnie w protokole.

Sąd stwierdza z akt, że świadek Chimiak zeznał w śledztwie, iż Spolski prosił go, aby nie notował w protokole pewnych obciążających szczegółów, gdyż nie chce, aby go posadzano, przez „sypanie” kolegów chce uzyskać łagodniejszy wymiar kary. Dalej świadek Chimiak stwierdza, że Spolski skłamał swe zeznania dobrowolnie.

Następny świadek Tadeusz Szczepanowski, starszy posterunkowy służby śledczej ze Lwowa zeznał, iż zatrzymał pewnego razu osk. Pidhajnego, u którego podczas rewizji osobiste znalazł 4 naboje oraz instrukcję saperską o niszczeniu. Świadek przeprowadził rewizję również w mieszkaniu prywatnym Pidhajnego, gdzie znalazł 38 naboje i grypsy.

Higiena zębów, 3-dniennie mydélko **CHERYS**

Chiny starają się o pożyczkę

Projekt niezawisłości prowincji północnych pod kontrolą kantonu

Pekin, 2 grudnia. (PAT) W Paofingfu odbywa się konferencja w sprawie uwzględnienia żądań japońskich co do kontroli 5 prowincji Chin Północnych.

W konferencji tej bierze udział gen. Ho-Ying-Czin, wiceminister wojny. Plan tej kontroli przewiduje jakoby utworzenie „północnej rady politycznej republiki chińskiej”, która kontrolowałaby te 5 prowincji z ramienia Nankinu. Rada ta byłaby podobna do rady autonomicznej Mongolii.

Szanghai, 2 grudnia. (PAT) W Nankinie otwarto sesję

plenarną centralnego komitetu wykonawczego. Zadaniem tej sesji jest wybór nowych członków rządu.

Jak sądzi, zostanie wybranych kilku kantonczyków z prof. Szu-Lu, rektorem uniwersytetu im. Sun-Jat-Sena w Kantonie.

Krażą pogłoski, że marsz. Czang-Kaj-Szek ma zająć stanowisko prezydenta komitetu wykonawczego zamiast Wang-Czing-Weia.

Tokio, 2 grudnia. (PAT) Agencja Rengo donosi: Wang Czing-Wei, b. chiński minister spraw zagranicznych, odbył dzisiaj rano „oz-

placzkę” z min. Hirota i wiceministrem Szigemitsu. Min. Hirota miał zażądać od Wanga porzucenia starych metod politycznych przeciwstawiania jednoczemu mocarstwu drugiemu w Chinach.

Pozatem prasa donosi, że Wang odbył konferencję z wiceprezydentem Stanów Zjednoczonych Garnerem w sprawie udzielenia Chinom pożyczki w wysokości 200 milj. dolarów. Wang i Garner odplynęli jednym i tym samym statkiem z Szanghaju do Jokohamy.

W kołach dobrze poinformowanych odnośnie sceptycznie co do udzielenia pożyczki Chinom.

27-letnia i ludzie

Wojna zależy od flaszki wódki...

Revolucja na Krecie roblona była przez Włochów

Korespondencja własna „Republiki”

Paryż, w listopadzie. Pewien francuski minister powiedział w tych dniach na posiedzeniu rady ministrów:

— Wojna i pokój zależą dzisiaj od flaszki wódki... Jeżeli komendant angielskiego okrętu wojennego podpije sobie i okaże się zbyt gorliwy, natychmiast dojdzie do zderzenia z włoską flotą. Oczywiście, że wtedy nastąpi blokada włoskiego korpusu ekspedycyjnego. Malta i Egipt wtedy także są w niebezpieczeństwie. Balbo, który dowodzi w Libii również niema piasku w oczach. A oprócz tego włoskie łodzie podziemne i hydroplany sprawiłyby wielkim okrętom angielskim wiele kłopotów...

W tem żartobliwym powiedzeniu zawarty jest cały ciężar zagadnienia wschodniego morza Śródziemnego. Genuewskie wnioski, zapomniana już prawie afera Ricketta, sankcje, wydarzenia w Egipcie, angielsko-włoskie ubieganie się o Yemem, wszystkie te rzeczy, z powyższego punktu widzenia stają się maleńkimi cząstkami i logicznymi konse-

kwencjami wielkiego zagadnienia wschodniego Morza Śródziemnego, angielsko-włoskiego sporu o pierwszeństwo opanowania drogi morskiej do Indji.

Anglia we wschodnim Morzu Śródziemnym widzi tylko drogę do Indji. Gibraltar, Malta, Cypr, kanał Sueski są w jej rękach i bronią tej drogi, tego nerwu życia potęgi brytyjskiej. Lecz ta sama droga jest także francuską drogą morską do Madagaskaru i Indochin, a budowa kanału Sueskiego była dziełem francuskim, o czem dzisiaj już prawie zapomniano. I wreszcie ta sama droga jest drogą morską Włochów do Erytrei i kraju Somali.

Lewantyńskie posiadłości Francji leżą daleko na północ od drogi okrętowej. Francuska armia w Syrii i Libanie składa się zaledwie z 20.000 ludzi. Francuskie porty nad morzem Czerwonym: Dżibuti i Obok, są słabo zabezpieczone i mają złe położenie. Arabski Szeik-Said do którego Francja oddawna rościła sobie prawa, dopiero kilka tygodni temu przywłaszczyła sobie Anglia bez żadne-

go sprzeciwu Francji. Francja jako potęga wschodniego Morza Śródziemnego nie wchodzi więc w rachubę.

Włochy natomiast umiały systematycznie ustalić swoją morską pozycję. Adriatyk jest dzisiaj faktycznie włoskim morzem wewnętrznym. Angielskie próby zniweczenia wpływów włoskich w Albanji nie miały żadnego powodzenia, pomimo udziału agentów Intelligence Service w niepokojach ubiegłego sierpnia. Albanja — jeszcze ostrzej niż Austria i Węgry — odmówiła udziału w sankcjach. Oróżc tego Włosi posiadają Dodekanez; Rodos, doskonale ufortyfikowany, jest dzisiaj pierwszorzędnym punktem oparcia dla floty. I wreszcie włoskie wpływy na Yemem nigdy nie były jeszcze tak silne, jak dzisiaj; dowodem tego jest odrzucenie przez Imama Jahia „związku przyjaźni” z Abisynją. Jeszcze cztery tygodnie temu Włochy bezsprzecznie były górą na wschodnim morzu Śródziemnym.

Od tego czasu jednak wiele się zmieniło. Grecja jest znowu monarchją, a za tą monarchją kryją się wpływy Wielkiej Brytanji. Nie było to przypadkiem, że jedyną próbę przeszkodzenia restauracji zrobiono właśnie na Krecie. Grecy sami nie odgrywali przytem wielkiej roli. Agenci włoskiej służby tajnej — ze szkoły Raimondo Franchetti — walczyli

z Atenami, za którymi stała Anglia. Stawka była wysoka. Zbuntowana Krecja przyczyniłaby się do tego, że wartość Grecji, jako angielskiego punktu oparcia dla floty byłaby tylko złudzeniem. Anglia jednak zwyciężyła i dzisiaj najważniejsze porty wybrzeża zachodniego Morza Grecji w wypadku potrzeby są do dyspozycji dla jej okrętów. Pan Kondylis, wiedział co mówił, oświadczył, że pierwszym zadaniem nowego rządu portowe gdzie wzmocnienie fortyfikacji portów Korfu i Agostoli. Jasne jest, że Grecja ten kosztowny projekt może przeprowadzić jedynie zapomocą nowych angielskich pożyczek. Jeżeli to się jednak uda, wtedy wartość włoskiej portowej oparcia dla floty w Albanji będzie równa zeru.

Grecja jest zatem dzisiaj kluczem do opanowania wschodniej części Morza Śródziemnego, z czego ani Anglia ani Włochy nie mogą zrezygnować. Włochy nie mogą zorientować się w sytuacji i starać się gorliwie o wzmocnienie swych wpływów w Albanji. I jeżeli jutro lub pojutrze na północy Grecji wybuchną nowe niepokoje, będziemy wiedzieli co to znaczy. Prawdopodobnie jednak i tym razem, tak jak zawsze dotychczas, Anglia wygra, nie wystawiając na niebezpieczeństwo ani jednego żołnierza i ani jednego angielskiego okrętu.

o obu stronach Jordanu...

Jaffa, koniec listopada.

Ostry konflikt pomiędzy Wielką Brytanią a Italią obudził pewne nadzieje w kołach arabskich w Syrii, Palestynie i Egipcie. Od pewnego czasu coraz częściej słyszy się tu głosy, że dotychczasowa sytuacja polityczna w tych krajach powinna wreszcie ulec radykalnej zmianie. Co do tego niema żadnej wątpliwości w poglądach poszczególnych przywódców kół arabskich. Rozmowy ujawniają się dopiero, gdy chodzi o konkretny charakter tych

W Palestynie można zaobserwować dwa kierunki główne. Zwolennicy jednego kierunku uważają, że w razie bezwzględnej pertraktacji z Anglikami, na opowiedzieć się po stronie Italii, której możnaby uzyskać bardzo korzystne warunki. Zwolennicy drugiego kierunku myślą o zerwaniu z Anglią, pragnąc drogą nacisku zmusić ją do konkretnych ustępstw na rzecz Arabów. Zwolennicy trzeciego kierunku — to młodzież arabska, grupująca się dokoła muftiego Husajni. Cała ta młodzież jest obecnie nastrojona wybitnie pro-włosko. Wskazywaniem na to, że propagandę pro-faszystowską, uprawianą w tych krajach, znajduje bardzo podatny grunt, a że w razie dalszego rozwoju, może doprowadzić do utraty Palestyny na rzecz Italii — nie wątpią. W Palestynie była już 4 razy przeprowadzona emigracja żydów do Palestyny zahamowana.

W Palestynie można zaobserwować dwa kierunki główne. Zwolennicy jednego kierunku uważają, że w razie bezwzględnej pertraktacji z Anglikami, na opowiedzieć się po stronie Italii, której możnaby uzyskać bardzo korzystne warunki. Zwolennicy drugiego kierunku myślą o zerwaniu z Anglią, pragnąc drogą nacisku zmusić ją do konkretnych ustępstw na rzecz Arabów. Zwolennicy trzeciego kierunku — to młodzież arabska, grupująca się dokoła muftiego Husajni. Cała ta młodzież jest obecnie nastrojona wybitnie pro-włosko. Wskazywaniem na to, że propagandę pro-faszystowską, uprawianą w tych krajach, znajduje bardzo podatny grunt, a że w razie dalszego rozwoju, może doprowadzić do utraty Palestyny na rzecz Italii — nie wątpią. W Palestynie była już 4 razy przeprowadzona emigracja żydów do Palestyny zahamowana.

W Palestynie można zaobserwować dwa kierunki główne. Zwolennicy jednego kierunku uważają, że w razie bezwzględnej pertraktacji z Anglikami, na opowiedzieć się po stronie Italii, której możnaby uzyskać bardzo korzystne warunki. Zwolennicy drugiego kierunku myślą o zerwaniu z Anglią, pragnąc drogą nacisku zmusić ją do konkretnych ustępstw na rzecz Arabów. Zwolennicy trzeciego kierunku — to młodzież arabska, grupująca się dokoła muftiego Husajni. Cała ta młodzież jest obecnie nastrojona wybitnie pro-włosko. Wskazywaniem na to, że propagandę pro-faszystowską, uprawianą w tych krajach, znajduje bardzo podatny grunt, a że w razie dalszego rozwoju, może doprowadzić do utraty Palestyny na rzecz Italii — nie wątpią. W Palestynie była już 4 razy przeprowadzona emigracja żydów do Palestyny zahamowana.

W Palestynie można zaobserwować dwa kierunki główne. Zwolennicy jednego kierunku uważają, że w razie bezwzględnej pertraktacji z Anglikami, na opowiedzieć się po stronie Italii, której możnaby uzyskać bardzo korzystne warunki. Zwolennicy drugiego kierunku myślą o zerwaniu z Anglią, pragnąc drogą nacisku zmusić ją do konkretnych ustępstw na rzecz Arabów. Zwolennicy trzeciego kierunku — to młodzież arabska, grupująca się dokoła muftiego Husajni. Cała ta młodzież jest obecnie nastrojona wybitnie pro-włosko. Wskazywaniem na to, że propagandę pro-faszystowską, uprawianą w tych krajach, znajduje bardzo podatny grunt, a że w razie dalszego rozwoju, może doprowadzić do utraty Palestyny na rzecz Italii — nie wątpią. W Palestynie była już 4 razy przeprowadzona emigracja żydów do Palestyny zahamowana.

W Palestynie można zaobserwować dwa kierunki główne. Zwolennicy jednego kierunku uważają, że w razie bezwzględnej pertraktacji z Anglikami, na opowiedzieć się po stronie Italii, której możnaby uzyskać bardzo korzystne warunki. Zwolennicy drugiego kierunku myślą o zerwaniu z Anglią, pragnąc drogą nacisku zmusić ją do konkretnych ustępstw na rzecz Arabów. Zwolennicy trzeciego kierunku — to młodzież arabska, grupująca się dokoła muftiego Husajni. Cała ta młodzież jest obecnie nastrojona wybitnie pro-włosko. Wskazywaniem na to, że propagandę pro-faszystowską, uprawianą w tych krajach, znajduje bardzo podatny grunt, a że w razie dalszego rozwoju, może doprowadzić do utraty Palestyny na rzecz Italii — nie wątpią. W Palestynie była już 4 razy przeprowadzona emigracja żydów do Palestyny zahamowana.

W Palestynie można zaobserwować dwa kierunki główne. Zwolennicy jednego kierunku uważają, że w razie bezwzględnej pertraktacji z Anglikami, na opowiedzieć się po stronie Italii, której możnaby uzyskać bardzo korzystne warunki. Zwolennicy drugiego kierunku myślą o zerwaniu z Anglią, pragnąc drogą nacisku zmusić ją do konkretnych ustępstw na rzecz Arabów. Zwolennicy trzeciego kierunku — to młodzież arabska, grupująca się dokoła muftiego Husajni. Cała ta młodzież jest obecnie nastrojona wybitnie pro-włosko. Wskazywaniem na to, że propagandę pro-faszystowską, uprawianą w tych krajach, znajduje bardzo podatny grunt, a że w razie dalszego rozwoju, może doprowadzić do utraty Palestyny na rzecz Italii — nie wątpią. W Palestynie była już 4 razy przeprowadzona emigracja żydów do Palestyny zahamowana.

skiej wśród Arabów, a równocześnie popiera ruch panarabski pod swoją egidą. Partia ugodowa arabska w Palestynie i Transjordanii, która pragnie zmian politycznych, nie zamierza bynajmniej starać się o to, by kraj mandatowy angielski zamienił się w kolonię włoską. Emir Abdallah oświadczył oficjalnie, że idea dawnego państwa rzymskiego w skład którego miałaby wejść Arabja, wcale nie leży w interesie ruchu panarabskiego. Arabowie mają wprawdzie wiele Anglii do zarzucenia, a przede wszystkim nie mogą jej darować polityki, prowadzonej w Palestynie, ale nie chcą utracić takiego sojusznika i protektora. Emir Abdallah dodał jednak, że sądzi, iż Wielka Brytania zrozumie obecnie, że powinna cenić przyjaźń arabską i z tego względu zmienić swą politykę arabską.

To kongres panarabski, który ma się odbyć w Ammanie, ma zdaniem emira Abdallaha, powziąć następujące uchwały:

1. Ogłosić deklarację wierności dla Wielkiej Brytanii.
2. Potępić Italię za wojnę z Abisynią.
3. Uchwalić rezolucję, która ma być przedłożona rządowi brytyjskiemu, aby emir Transjordanii Abdallah koronowany został jako król Palestyny.

Emir Abdallah sądzi, że ta ostatnia sprawa nie spotka się z oporem ze strony sjonistów, ponieważ „mają oni do niego zaufanie” i — jak twierdzi — „mogą być pewni, że nie przeszkodzi im tworzyć siedziby narodowej w Palestynie”, ale tylko w Palestynie, bez Transjordanii.

Tak wygląda sytuacja w oświetleniu arabskim. Należy od razu podkreślić, że w zasadzie relacja ta nie odbiega od rzeczywistego stanu rzeczy, widzianego właśnie z tamtej strony Jordanu. Anglia istotnie stara się mieć w swoich rękach wszystkie nici zagadnień Bliskiego Wschodu i w żadnym wypadku

nie chciałaby zająć pozycji zdecydowanie wrogiej w stosunku do Arabów, ale... W tem „ale” kryją się zupełnie inne jeszcze możliwości i cały arsenał środków działania i oddziaływania, od wieków przez Anglię stosowanych. I dlatego, z jednej strony W. Brytania jakgdyby sprzyjała ruchowi panarabskiemu (w samej rzeczy — ona go tylko kontroluje), z drugiej zaś — chętnie widzi rozwijającą się kolonizację żydów w Palestynie, a nawet ich aspiracje w kierunku Transjordanii... Synowie Albjonu wiedza bowiem lepiej, niż ktokolwiek, że zaufać można tylko temu, kto w utrzymaniu takiej a nie innej sytuacji jest realnie i głęboko zainteresowany... Właśnie dlatego będziemy w czasie najbliższym świadkami b. sensacyjnych posunięć na terenie Palestyny i krajów z nią sąsiadujących... Gra jest bardzo subtelna i godna uwagi polityków świata. J.

Co jest w Niemczech przestępstwem antypaństwowym?

Policja musi z urzędu interwenjować, jeżeli zobaczy aryjkę w... towarzystwie żyda

Berlin, 2 grudnia. (PAT) W urzędowym organie policji niemieckiej „Der Deutsche Polizeibeamte” ogłoszono dziś wytyczne co do obowiązku interwencji organów policyjnych w wypadkach, gdy zachodzi wystąpienie antypaństwowe lub wystąpienie, wywołujące zgorszenie publiczne. Do rzędu demonstracji antypaństwowych zaliczono również wypadki odmawiania pozdrowienia hitlerowskiego (przez podniesienie prawej ręki) w czasie obchodów, gdy śpiewany jest hymn narodowo-socjalistyczny „Horst Wessel Lied”.

re przedstawiają położenie Niemiec w czarnych barwach. Właściciele domów, wzbraniający się wynająć mieszkanie rodzinie aryjskiej, obciążonej większą ilością dzieci, dopuszczają się — zdaniem urzędowego organu policyjnego — wykroczenia przeciw ustawie rasowej, tak samo, jak samobójcy, których postępowanie sprzeczne jest z interesami państwa. Jeżeli dziewczyna niemiecka przebywa w lokalu publicznym w towarzystwie żyda, to zachodzi tu wypadek wykroczenia przeciw porządkowi publicznemu. Nieprzyzwolony taniec jest wykroczeniem przeciw zasadom rasowym. We wszystkich tych wypadkach policja o-

bowiązana jest interwenjować z własnej inicjatywy. Obowiązek interwencji, według instrukcji, zachodzi również wtedy, gdy nieruchomość niemiecka, przedstawiająca wartość dla majątku narodowego ma być sprzedana osobie rasy semickiej. Paryż, 2 grudnia. (PAT) Havas donosi z Monachium, że niemiecka policja polityczna dokonała zajęcia numeru „Muenchener Katholische Kirchenzeitung” z dnia 1-go grudnia. Wspomniany dziennik jest organem kardynała Faulhabera, znanego ze swych wystąpień przeciwko neopogaństwu i antysemityzmowi.

Pożyczka wewnętrzna w Anglii na cele dozbrojenia na morzu i w powietrzu

Londyn, 2 grudnia. (PAT) Posiedzenie gabinetu dziś popołudniu trwało 3 godziny. Głównym przedmiotem narad ministrów była treść mowy tronowej, którą wypowie jutro król Jerzy, otwierając nową kadencję parlamentu. Mowa tronowa zawierać będzie pewne szczegóły planu wzmocnienia obrony narodowej. W mowie królewskiej oczekiwano należy wzmianki o nowej pożyczce wewnętrznej w wysokości 300 milionów f. st., którą rząd rozpisał na cele dozbrojenia, zwłaszcza w zakresie marynarki wojennej i wojsk lotniczych. W mowie tronowej, którą wypowie jutro król Jerzy, otwierając nową kadencję parlamentu. Mowa tronowa zawierać będzie pewne szczegóły planu wzmocnienia obrony narodowej. W mowie królewskiej oczekiwano należy wzmianki o nowej pożyczce wewnętrznej w wysokości 300 milionów f. st., którą rząd rozpisał na cele dozbrojenia, zwłaszcza w zakresie marynarki wojennej i wojsk lotniczych.

Wypowiedź króla Jerzego, otwierającego nową kadencję parlamentu, ma być wyjątkowo krótką. W mowie tronowej, którą wypowie jutro król Jerzy, otwierając nową kadencję parlamentu. Mowa tronowa zawierać będzie pewne szczegóły planu wzmocnienia obrony narodowej. W mowie królewskiej oczekiwano należy wzmianki o nowej pożyczce wewnętrznej w wysokości 300 milionów f. st., którą rząd rozpisał na cele dozbrojenia, zwłaszcza w zakresie marynarki wojennej i wojsk lotniczych.

Wypowiedź króla Jerzego, otwierającego nową kadencję parlamentu, ma być wyjątkowo krótką. W mowie tronowej, którą wypowie jutro król Jerzy, otwierając nową kadencję parlamentu. Mowa tronowa zawierać będzie pewne szczegóły planu wzmocnienia obrony narodowej. W mowie królewskiej oczekiwano należy wzmianki o nowej pożyczce wewnętrznej w wysokości 300 milionów f. st., którą rząd rozpisał na cele dozbrojenia, zwłaszcza w zakresie marynarki wojennej i wojsk lotniczych.

Afera szpiegowska czy... odweł?

Tallin, 2 grudnia. (Pat) — Prasa sowiecka podała ostatnio wiadomość o wykryciu w guberni pskowskiej, szeroko rozgałęzionej organizacji szpiegowskiej, której przewodzącym rzekomo pewien estończyk. W związku z tą wiadomością, prasa tallińska pisze, że chodzi tu nie o likwidację organizacji szpiegowskiej, ale o prześladowanie kolonistów narodowości estońskiej.

Jak przypuszczają, akcja sowiecka jest rewanżem za wykrycie przez estońskie władze bezpieczeństwa szajki szpiegowskiej, która działała na terenie Estonii i za zdemaskowanie roli, jaką w działalności szajki tej odgrywał sekretarz konsulatu sowieckiego Borisow. W wyniku śledztwa, Borisow musiał opuścić Estonię. Przed przyjazdem do Tallina, przebywał on w Helsińgorsie, skąd również musiał wyjechać.

Wypowiedź króla Jerzego, otwierającego nową kadencję parlamentu, ma być wyjątkowo krótką. W mowie tronowej, którą wypowie jutro król Jerzy, otwierając nową kadencję parlamentu. Mowa tronowa zawierać będzie pewne szczegóły planu wzmocnienia obrony narodowej. W mowie królewskiej oczekiwano należy wzmianki o nowej pożyczce wewnętrznej w wysokości 300 milionów f. st., którą rząd rozpisał na cele dozbrojenia, zwłaszcza w zakresie marynarki wojennej i wojsk lotniczych.

Tajemnica auta zatopionego w Bałtyku

Hel, 2 grudnia. (PAT) Załoga kutra „Hel 121” podczas połowu szprotów wyловиła w wielkiej sieci szprotowej... samochód. Przy wciąganiu na pokład samochodu, karoserja wpadła spowrotem do wody. Rybacy do Helu przywieźli tylko podwozie.

Samochód do wody wrzucony został prawdopodobnie przez jakiś statek. Dotychczas nie ustalono, w jakich okolicznościach i dla jakich przyczyn samochód został zatopiony. Wygląd samochodu wskazuje, iż leżał on w wodzie trzy lub cztery lata.

Wypowiedź króla Jerzego, otwierającego nową kadencję parlamentu, ma być wyjątkowo krótką. W mowie tronowej, którą wypowie jutro król Jerzy, otwierając nową kadencję parlamentu. Mowa tronowa zawierać będzie pewne szczegóły planu wzmocnienia obrony narodowej. W mowie królewskiej oczekiwano należy wzmianki o nowej pożyczce wewnętrznej w wysokości 300 milionów f. st., którą rząd rozpisał na cele dozbrojenia, zwłaszcza w zakresie marynarki wojennej i wojsk lotniczych.

Rokowania pokojowe bez udziału Abisynji

Włosi chcą zaanektować kilka prowincyj.—Anglja „ćwiartując” Abisynję stara się osiągnąć kompromis

Londyn, 2 grudnia.

(Pat.) W dobrze poinformowanych kołach politycznych Londynu twierdzą, że praca ekspertów brytyjskiego Petera i francuskiego St. Quentin'a w Paryżu nad znalezieniem podstawy rokowań pokojowych z Włochami natrafiła na bardzo poważne trudności.

Punktem wyjścia rozważań ekspertów są warunki, wysunięte na sierpniowej konferencji paryskiej i przez komitet pięciu Rady Ligi. Wobec wydarzeń, jakie zaszły od tego czasu, ze strony brytyjskiej wysuwany jest argument, że niektóre warunki, wówczas wysuwane, musiałyby teraz ulec zmianie. Pódtowczas przewidywano np. dopuszczenie Włoch do kontroli nad policją, administracją i wojskiem w Abisynji. Teraz — zdaniem Wielkiej Brytanji — wobec działań wojennych pomiędzy obu stronami trudno namawiać Abisynję, aby się zgodziła na takie warunki.

Strona brytyjska ma także poważne zastrzeżenia wobec projektu francuskiego, który przewiduje oddanie Włochom mandatu nad obszarami, zamieszkanymi przez szczepy nieamharyjskie, pozostawiając jednak cesarzowi abisyńskiemu władzę suwerenną nad temi obszarami. Cesarz byłby więc władcą obszarów, zamieszkałych przez szczep Amhara, które posiadałyby zupełną niezależność — jak i władzą obszarów nieamharyjskich, które posiadałyby niezależność tylko potewiczną.

Zadania Włoch dają się sprowadzić do aneksji obszernych terytoriów, graniczących z Erytreją i włoskiem Somali, aby w ten sposób zdobyć połączenie tych dwóch włoskich kolonii. W szczególności zadania Włoch polegają na anektowaniu szerokiego pasa ziemi wzdłuż Erytrei, a więc części prowincji Tigre, prowincji Danakil, następ-

nie graniczącej z francuskim Somali prowincji Aussa, przylegającej do niej prowincji Harrar, graniczącej z brytyjskim i włoskim Somali, prowincji Oga den, graniczącej z kolonią brytyjską Kenia, prowincji Bali Boran oraz graniczącej z Brytyjskim Sudanem prowincji Kaffa.

Strona brytyjska godzi się zasadniczo na pewne ustępstwa terytorjalne dla Włoch, ale nie w tak szerokich rozmiarach. W. Brytanja sprzeciwia się kategorycznie przyznaniu Włochom obszarów Kaffa. Co się tyczy prowincji Bali i Boran ze strony brytyjskiej nie są podobno wysuwane specjalne zastrzeżenia.

Duże natomiast wątpliwości wysu-

wane są jakoby co do przyznania Włochom obszarów Aussa i Harrar ze względu na to, że uzyskanie przez Włochów nieprzerwanego połączenia terytorjalnego między Erytreją i Somali przeciwko koleją Dżibuti — Addis Abeba, oddającą tę drogę żelazną pod kontrolę Włoch.

Jednym z warunków, od których W. Brytanja uzależniła swą zgodę na przyznanie Włochom niektórych obszarów Abisynji, było zapewnienie Abisynji dostępu do morza. Dawniej W. Brytanja wysuwała propozycje oddania Abisynji portu Zeila. Ze strony włoskiej wysunięto wówczas kontrpropozycję: dostęp do morza na obszarze Erytrei i oddanie Abisynji portu Assab. Wydaje się, że w

sprawie tej W. Brytanja nie zajmując obecnie nieprzejednanego stanowiska skłonna jest do kompromisu, widząc w opinii własnego społeczeństwa pewne opór przeciwko oddawaniu portu Zeila Abisynji.

Mniej więcej na takiej podstawie toczą się rozmowy między Londynem, Paryżem i Rzymem, które dotychczas nie dały jeszcze pozytywnego wyniku. Istnieje nadzieja, że do 12 grudnia, zbierze się komitet 18-tu w sprawie sankcji naftowych, rozmowy te mogą dać pewne rezultaty.

Niewątpliwie sprawa tych rozmów będzie najważniejszym tematem konferencji między ministrem Hoare a premierem Lavalem w nadchodzącą sobotę.

Król belgijski wyjechał do Londynu aby pośredniczyć pomiędzy Anglią i Włochami

Paryż, 2 grudnia.

(PAT) Szereg dzienników paryskich donosi o wyjeździe króla belgijskiego Leopolda do Londynu, wyrażając przypuszczenie, iż podróż ta pozostała w ścisłym związku z zagadnieniem włosko-

abisyńskim.

Dzienniki podkreślają, iż panująca rodzina belgijska jest związana licznymi węzłami z domem włoskim. z tego też względu król Leopold miał się podjąć w Londynie pewnej misji concyli-

cyjnej, zamierzając odbyć rozmowy z kierownikami polityki brytyjskiej na temat sytuacji, wytworzonej przez zamierzone wprowadzenie embarga na naftę.

„Le Jour” przypuszcza, iż król Leopold w porozumieniu ze swym rządem uważał, że nadeszła odpowiednia chwila, aby wystąpić z demarche osobistą wobec dworu angielskiego, celem doprowadzenia do kompromisu w sprawie włosko-abisyńskiego.

Król Leopold wyjechał incognito pod nazwiskiem hr. Rithe. Towarzystwu tylko szef domu cywilnego br. Cypriana. Podróż swą król dokonał w bardzo trudnych warunkach, ze względu na wielkie burze i dziwnym zbiegiem okoliczności odbył ją na statku „Princesse Astrid”.

Anglja zastosuje sankcje naftowe

Żadnej zmiany w polityce brytyjskiej nie będzie

Londyn, 2 grudnia.

(Pat) — O dzisiejszym posiedzeniu gabinetu brytyjskiego agencja Reutersa donosi:

Polityka brytyjska, dotycząca zakazu wywozu naftę, była dziś przedmiotem narady gabinetu popołudniu i wykazała całkowitą aprobatę. Żadnej zmiany w polityce brytyjskiej nie będzie i zgodnie z tem, W. Brytanja weźmie pełny

udział we wszelkiej decyzji zbiorowej, dotyczącej zakazu wywozu naftę, która poweźmie komitet 18-tu dnia 12 grudnia.

Pokojowe wysiłki Lavała były również tematem narady. Rząd brytyjski jest gotów badać wszelką propozycję, która przedłoży Mussolini, o ile tylko otwóży ona perspektywę na rozstrzygnięcie zatargu w ramach Ligi Narodów.

Na wszystkich frontach spokój

Negus znów wyjechał na front. — Wycofanie wojsk z Harraru dla uniknięcia bombardowania miasta

Warszawa, 2 grudnia.

(Pat) — Na froncie północnym trwają operacje armii włoskiej, mające na celu umocnienie się w prowincji Tembien. Źródła abisyńskie w ciągu dnia dzisiejszego nie podawały żadnych informacji o stanie rzeczy na froncie, najwidoczniej z obawy ujawnienia ruchów cesarza i jego otoczenia.

Według informacji angielskich, ras Sejum otrzymał polecenie, aby nie dał się wciągnąć w pułapkę i nie posuwał się zbyt daleko w kierunku Makalle, gdyż — zdaniem ministra wojny, rasa Mulugueeta — Włosi wycofali część swych wojsk z linii, wysuniętych znacznie na południe od Makalle, chcąc ściągnąć tam przeciwnika i następnie zaatakować go z zaskoczenia.

Źródła włoskie, na zasadzie informacji od lotników z Makalle, donoszą, że znaczne skupienia sił zbrojnych abisyńskich zauważono pomiędzy Enda-Mo i Tagora, pomiędzy Dessje i Kworam, a wreszcie w pobliżu jeziora Asciangi.

Na froncie południowym, według zgodnych relacji ze wszelkich źródeł, żadnych operacji dziś nie było.

Lotnicy włoscy dokonali lotów wywiadowczych nad Daggahbur, Harrarem, przyczem, jak twierdzą źródła francuskie nie uciekali się do bomb, ograniczając swą akcję do dokonywania zdjęć, robienia planów i obserwowania pozycji abisyńskich.

Na froncie południowym, wskutek warunków atmosferycznych, włoskie wywiady lotnicze są w ciągu ostatnich dni, bardzo rzadkie i garnizony abisyńskie, jak donoszą źródła angielskie, mają z tego powodu niespodziewany wypoczynek. —

Genewa, 2 grudnia.

(Pat) — Herrui, minister spraw zagranicznych Abisynji, zawiadomił sekretarjat Ligi Narodów, że cesarz Heile Sellassie, aby oszczędzić ludności cywilnej i cudzoziemcom okropnych skutków bombardowania z samolotów, nakazał wojskom abisyńskim opuścić Harrar i przecznić to miasto wyłącznie dla koncentracji ranionych z frontu ogadeńskiego.

Addis-Abeba, 2 grudnia.

(Pat) — Według otrzymanych tu wiadomości, cesarz przybył w towarzystwie

syna do Dessje. Ludność miejscowa złożyła Negusowi hołd. Cesarz rozdał wiele odznaczeń.

Po uroczystości w Dessje, cesarz udał się do swej gwardii do Jeju i Boro-Mede. Z wyniku inspekcji Negus jest podobno bardzo zadowolony.

W czasie pobytu cesarza w Dessje, odbyła się narada dowódców.

Asmara, 2 grudnia.

(Pat) — Donoszą tu, że jakoby na froncie południowym na północ od Dolo 10.000 abisyńczyków choruje na malarję i niema pomocy lekarskiej. Również w

Ogadeń, szerzy się podobno wśród abisyńczyków malarja.

Z Adui donoszą, że dziś zgłosił się do biura politycznego armii włoskiej Fitarari Geremedin-Hagos z prowincji Scirra, krewny jednego z rasów, walczących na froncie i oddał się do dyspozycji wojsk włoskich.

Z Hausien donoszą, że oddziały czarnych koszul budują drogę do przełęczy Abaro do Hausien. Dotychczas droga ma długość 45 klm., dostępna była tylko dla mularów, co utrudniało aprowicację armii.

Włoszki oddają państwu obrączki ślubne

Ograniczenie spożycia benzyny.—Król ofiarował znaczną ilość sztab złota i srebra

Rzym, 2 grudnia.

(Pat) — Dziennik rozporządzeń partji faszystowskiej, ogłasza następujące zarządzenie:

Propaganda za ograniczeniem spożycia benzyny, okazała się skuteczna, czego dowodzą jej wyniki. Przekroczenie granic tej propagandy, miałyby cechy demagogji, sprzecznej ze stylem faszystowskim.

Wzywa się tedy sekretarzy ferdalnych, aby bezwzględnie przeciwstawiali się temu, aby elementy nieodpowiedzialne dopuszczały się aktów, które w żadnym wypadku nie będą tolerowane.

Dziś, wszedł w życie w urzędach publicznych nowy rozkład pracy. Urzędy funkcjonują od godz. 9-ej do 16-ej z

przerwą od godz. 12.30 do 13.30. W sprawie rozkładu pracy, ogłoszono, że oszczędzenie spożycia światła w godzinach popołudniowych.

Dnia 18 grudnia, odbędzie się w kościele Włoszech uroczystość, ofiarowana przez kobiety włoskie złotych obrączek ślubnych na rzecz skarbu państwa.

Król złożył do dyspozycji Mussoliniego znaczną ilość sztab złota i srebra, które przekazano do „Banca d'Italia”. Posłowie do izby, oddadzą do skarbu swoje medale. Włosi z Tunisu, przysłali dar dla skarbu w postaci 14 kg. złota.

W Genui zebrano 200 kg. złota na

skarb. Znany uczoney lekarz rosyjski, Woronow, przebywający obecnie w Włoszech, złożył do dyspozycji rządu włoskiego jeden klg. złota.

Pożyczka wewnętrzna w St. Zjednoczonych

Dług publiczny przekroczył sumę 30 miliardów dolarów

Waszyngton, 2 grudnia.

(Pat) — Skarb Stanów Zjednoczonych ogłosił rozpoczęcie w dniu 2 b. m. emisji nowej pożyczki na sumę 900 milj. dolarów, jak również wykup obligacji na sumę 418 milj. dol., których termin płatności przypada obecnie.

Sumy osiągnięte z nowej emisji, bę-

dą zużytkowane na finansowanie akcji dostarczania pracy oraz inne wydatki nadzwyczajne.

Po subskrypcji nowej emisji, dług publiczny Stanów Zjednoczonych przekroczył po raz pierwszy liczbę 30 miliardów dolarów.

Cieężka sytuacja miast

Brak najniezbędniejszych urzędzeń sanitarnych. — Większość ulic nie ma bruków. — Przeszło miliard złotych długów

Donosiliśmy przed kilku dniami, iż delegacja związku miast polskich odbyła konferencję z wicepremierem Kwiatkowskim, informując go o katastrofalnej sytuacji finansowej miast, uginających się pod niepomiernymi ciężarami i długami. Wicepremier Kwiatkowski za powiedział wówczas zwołanie w drugiej połowie grudnia specjalnej konferencji samorządowej z udziałem prezydentów i burmistrzów miast dla omówienia wszystkich bolączek i znalezienia dróg wyjścia z nadmiernego zadłużenia miast i nadmiernego obciążenia ich różnymi świadczeniami.

ważająca ilość miast, nawet tak wielkich jak Łódź, nie posiada podstawowych urzędzeń. W miastach, liczących ponad 5.000 ludności — 58 procent ulic jest niezabrukowanych zupełnie, albo źle zabrukowanych. W ogromnej większości miast brak jest nie tylko urzędzeń kanalizacyjno-wodociągowych, ale niema nawet studzien artezyjskich ze zdrową wodą do picia, niema taboru do wywożenia nieczystości z ulic i śmietników. Lokale szkolne są ciasne i niehigieniczne, służą na dwie-trzy zmiany.

Sytuacja zaś finansowa miast jest taka, że nie tylko brak środków na nowe przedsięwzięcia i inwestycje, ale nie starczy ich nawet na konserwację istniejących urzędzeń. Na wszystko trzeba zaciągać pożyczki, wskutek czego zadłużenie miast wzrasta nieproporcjonalnie.

Mimo stale prowadzonej akcji oszczędnościowej przez miasta, mimo kurczenia budżetów, w ubiegłym roku połowa miast polskich zamknęła swe budżety deficytami, a zadłużenie miast przekracza miliard złotych.

Zarząd związku miast wskazuje, że jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest zmniejszenie uprawnień finansowych miast z jednoczesnym zwiększeniem ob

W związku z tem biuro zarządu związku miast polskich wystosowało na ręce wicepremiera Kwiatkowskiego obszerny memoriał, w którym omówione są najważniejsze bolączki. Memoriał ten ma być podstawą przyszłej konferencji. Ponieważ szereg szczegółów, podnoszonych w nim, dotyczy w dużej mierze Łodzi, należy te sprawy pokrótce omówić.

A więc, związek miast wskazując, że pomimo wielkiego wysiłku ze strony samorządu w kierunku usunięcia zarządzeń gospodarki zaborców, potrzeby miast są w dalszym ciągu ogromne. Prze

Przy bólach

Aspirina, obecnie preparat krajowy.

ASPIRINA

Do nabycia we wszystkich aptekach. Cena za 6 tabl. obecnie już tylko zł. 0.90, za 20 tabl. zł. 2.25

wiązków t. zw. poruczonych. Obowiązki te dotyczą blisko 500 czynności, a opierają się na 20 ustawach b. państw zaborczych, 224 ustawach polskich, 148 rozporządzeniach ministerjalnych, 96 kólnikach oraz 20 wyrokach Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Nadto do zwichnięcia równowagi budżetowej miast przyczynia się wysoka pozycja na spłatę długów, zaciągniętych na przeprowadzenie inwestycji w latach dobrej konjunktury. Wynosi ona przeciętnie 20 proc. budżetu wydatków. Spłacając raty instytucjom kredytowym dziś, kiedy zdolność nabywca pieniądza jest o wiele wyższa, miasta placą właściwie dwa razy więcej, aniżeli dostały. Wreszcie spadek wpływów z pozostawionych miastom źródeł podatkowych, wynoszący 44 proc. w stosunku do roku 1929-30, w poważnym stopniu zachwia równowagę budżetową.

Związek miast uważa więc, że powinno nastąpić, z jednej strony, oddłużenie samorządów i zwiększenie uprawnień finansowych miast, a z drugiej strony odebranie miastom t. zw. obowiązków poruczonych, wykonywanych w zastępstwie państwa.

Obniżka ceny cukru

obowiązywać zacznie dopiero 4-go b.m.

(B) Rozporządzenie ministra skarbu o obniżce cen cukru, którego podstawę prawną stanowi dekret Prezydenta R.P. o uregulowaniu gospodarki cukrowej i buraczanej — ukaże się w Dzienniku Ustaw równocześnie z tym dekretem w dniu 4 b. m. Od tego dnia, obowiązywać będzie cena cukru, która ustalona została na 1 zł. za 1 kg. Dekret Prezydenta R. P. i rozporządzenie wykonawcze ministra skarbu, zawierające przepisy dotyczące wyznaczenia i rozdziału kon-

tyngentów oraz określenia zapasów cukru na okres kampanji cukrowej 1935-36

Jak z powyższej informacji wynika, obniżka ceny cukru obowiązywać zacznie w dniu 4 b. m. Tymczasem w Łodzi, już wczoraj wynikały w wielu sklepach sprzeczki i awantury na tem tle, że publiczność była przekonana, iż zniżka ceny cukru obowiązuje od dnia 1 b. m. — Sprawa została wyjaśniona, a tem samem źródło nieporozumień, zostało usunięte.

Tyfus plamisty na Bałutach

Zanotowano 2 wypadki. — Nędza i brud powodują tę straszniejszą chorobę. — Jak walczyć z tyfusem

W północnej dzielnicy miasta, na ul. Lutomierskiej zanotowano przed trzema dniami wypadek tyfusu plamistego. Drugi wypadek tyfusu plamistego zanotowano w tejże dzielnicy na ul. Zgierskiej, następnego dnia. Dwa wypadki w mieście liczącem pół miliona ludności mogłyby nie wywołać żadnego niepokoju, gdyby nie to, że tyfus plamisty należy do najłatwiej przenoszonych się chorób zakaźnych, a na chorobę, w pierwszym wypadku, zapadła matka trojga dzieci, uczęszczających do szkół powszechnych.

badania uczniów publicznych szkół powszechnych w tej dzielnicy, przekonały się, że znaczna część uczniów posiada t. zw. wszawicę, która w dużym stopniu przyczynia się do szerzenia się chorób ostro-zakaźnych. Oczywiście dzieci te poddano natychmiast odwieszeniu i skierowano do kąpielisk miejskich, ale nie znaczy to bynajmniej, by niebezpieczeństwo już zostało zażegnane.

Ogniskami tyfusu plamistego są zasadniczo

wielkie zbiorowiska nędzy: schroniska dla bezdomnych, domy noclegowe i wreszcie dzielnice miasta zamieszkałe przez ubogą ludność. W tych środowiskach każdy wypadek tyfusu plamistego wystarcza do powstania epidemii, do rozszerzenia się choroby na dziesiątki osób, przebywających wspólnie

Jedynymi nosicielami tyfusu plamistego są wszy, a stan higieniczny ludności w północnej dzielnicy miasta jest tak niski, że nawet dwa wypadki mogą łatwo zrodzić epidemję.

Najlepszym dowodem tego jest, że gdy władze sanitarne przeprowadziły

nie z chorą w brudnych, pełnych insektów domach.

Bardzo ciekawym szczegółem, na który zwracają uwagę władze sanitarne jest, że o ile tyfus brzuszny zagraża z wyjątkiem w okresie letnim, o tyle tyfus plamisty zjawia się wraz ze zbliżaniem zimy, ze względu na to, że z nastaniem chłódów stan higieniczny ludności i tak już niski, jeszcze bardziej się obniża.

W tym okresie spada gwałtownie liczba osób, korzystających z zakładów kąpielowych, ludzie rzadziej się myją, wdziewają ciepłą bieliznę, zmieniając ją bardzo rzadko i t. d. Ten wzrost niechlujstwa twarza świetne warunki do rozwijania się insektów, będących nosicielami tyfusu.

Władze sanitarne niewątpliwie wy-czerpały wszystkie środki, by wypadki tyfusu nie pociągnęły za sobą dalszych konsekwencji. Ale to nie wystarczy. Aby nie ustrzedz przed niebezpieczeństwem tej choroby, sama ludność musi przystąpić do współdziałania z władzami, przede wszystkim przez przestrzeganie elementarnej higieny osobistej, unikanie stykania się z ludźmi brudnymi i propagowanie zasad czystości wśród otoczenia, zwłaszcza wśród dzieci.

CASINO:
„JAŚNIE PAN SZOFER”
Bodo, Benita, Fertner

EUROPA:
„Najszczęśliwszy dzień mego życia”
Józef Schmidt

ORŁOW wkrótce
LIANA HAID I IWAN PETA... w „RIALTO”

Grudzień

3

Wtorek

Dzisiaj	Franciszka Ksa
Jutro	Barbary P. M.
Wschód słońca	7.23
Zachód słońca	15.29
Wschód księżyca	12.18
Zachód księżyca	00.00
Długość dnia	8.10
Ubyło dnia	10.00

Robne wiadomości

SPECJALNE POSIEDZENIE tymczasowej rady miejskiej odbędzie się w czwartek, 5 grudnia, godz. 6 po południu. Na posiedzeniu tem wręczenie zostanie uroczysto prof. Czesławowi Wiśniewskiemu, laureatowi miasta Łodzi na rok 1935 dyplomu nagrody oraz nagroda w wysokości 10.000 złotych.

TYFUS PLAMISTY pojawił się w Łodzi. — W ciągu tygodnia zanotowano dwa wypadki. Poza chorobę ostro-zakaźnych zanotowano: — 23 przypadków tyfusu brzuszkiego, 21 przypadków błonicy, 23 przypadki błonicy, 1 przypadek wścieklizny, 12 przypadków odry, 8 przypadków różni, 6 przypadków krztuśca i 11 przypadków gorączki połogowej.

KLINIKA POŁOŻNICZA ubezpieczalni społecznej zostanie uruchomiona w bieżącym tygodniu przy ul. Łagiewnickiej 34-36. Klinika liczyć będzie 140 łóżek. W wypadkach frekwencji położnicze kierowane będą do szpitali społecznych i prywatnych.

ROZTARGNIENI PASAŻEROWIE pozostawieni w ciągu listopada wiele rzeczy w wagonach pasażerskich. Rzeczy te obejrzał można i odczytać w wydziale ruchu K. E. L. przy ulicy Wągrowej 6. Przedmioty nieodebrane w ciągu grudnia będą w pierwszych dniach stycznia przekazane na cele dobroczynne.

177 NIERUCHOMOŚCI podlegających ubezpieczeniu pożarowemu znajdują się na terenie województwa łódzkiego. Ogólna suma ubezpieczenia powyższych nieruchomości wynosi 1.821.169. W ciągu ub. roku na terenie województwa było 2213 pożarów przy czym spłonęło 1.700 lub w całości 32% nieruchomości.

RODANKOWA KOMISJA POBOROWA dla województwa łódzkiego i urzędować będzie w dniu 1 grudnia. Obowiązywać będzie ona poborowych z lat 1914, zamieszkałych na terenie 2, 3, 5, 11 komisariatów policji państwowej.

Zjazd starostów województwa łódzkiego

W dniu 2 grudnia r. b. w sali urzędowej wojewódzkiego pod przewodnictwem p. wojewody Aleksandra Haukewicza i przy współudziale dyr. Izby Rzemiosł p. Z. Kucharskiego, prezesa Rolniczej p. Z. Wińskiego, dyr. wojewódzkiego Panduzu Pracy p. K. Jankowskiego oraz naczelników wydziałów wojewódzkiego odbył się zjazd starostów województwa łódzkiego. W zjeździe były omawiane szczególnie aktualne sprawy gospodarcze. Starosta zwrócił uwagę na kwestję z dziedziny rolnictwa, aprowizacji oraz doraźnej pomocy dla niezatrudnionych.

NOCNE DYŻURY APTEK. W nocy dyżurują następujące apteki: K. Leinwebera (Plac Wolności 2), suk. J. Kowalskiego (Młynarska 1), W. Danieleckiego (Krowczyńska 127), A. Perelmana (Cegielińska 1), Cymera (Wólczajska 37), suk. F. Wójcickiego (Napiórkowskiego 27).

Pulowery artystyczne ręcznej roboty **LILI HIRSZMAN** Andrzejka № 27, front Tel. 143-21

ORŁOW wkrótce LIANA HAID I IWAN PETA... w „RIALTO”

Szewcki punkt widzenia

na świat, kryzys i czasy powojenne. — Nogi chcą wygodę, a nie elegancji

Popularny feljetonista paryski, Marcel Ayme, przeprowadził zabawny wywiad ze swoim szewcem na temat kryzysu. Posłuchajmy, jak wygląda dzisiejszy świat z szewckiego punktu widzenia:

„Kryzys — oświadczył szewc — gnębi nas, szewców, znacznie dotkliwiej, niż przedstawiciele różnych innych zawodów. Dlaczego? Dlatego, że kryzys to zastój, a w czasie zastoju, ludzie znacznie mniej chodzą i tem samem wolniej niszczą buty. Ci, którzy dawniej, w okresie powszechnej koniunktury, niszczyli po cztery pary rocznie, obecnie łączy przez cały rok w jednej i tej samej parze i ani rusz nie mogą jej zniszczyć. Bo w czasie kryzysu, człowiek nie tylko mniej interesów ma do załatwienia, mniej spotkań umówionych, mniej posiedzeń, konferencji, wpłat i wypłat, ale w chwilach wolnych od zajęć zarobkowych, używa mniej ruchu: w obawie przed pokusami, czyhającymi nań na ulicy w postaci wystaw sklepowych, kin i kawiarni, w obawie przed nieprzewidywanymi wydatkami, lubiący dawniej spacerować człowiek, jest obecnie zasiedziałym domatorem i porusza nogami tylko wtedy, kiedy musi.

A jaki jest wynik tego? Pogłębienie kryzysu! Brak ruchu, ogranicza apetyt. Konsumpcja produktów spożywczych dzięki temu, zmniejsza się zatraszając. — Ograniczenie w ubieraniu się, wpływa dodatnio na zdrowie. Lekarze tracą zarobek, mniej mają wizyt, mniej chodzą do chorych, mniej niszczą obuwie. Jednym słowem: błędne koło rozpacz.

Każda pedikurzystka i każdy pedikurzysta, mogą zaświadczyć, że od czasu nastania kryzysu, ludzie mają znacznie mniej odparzeń, zgrubień skóry i odcisków na nogach.

Jeżeli ktoś myśli, że to jest dobrze, myli się fatalnie. Przedewszystkiem jest to niedobrze dla szewców: nie tak szybko nie deformuje i nie niszczy obuwia jak odciski. A natępnie, to jest wogóle niedobrze. I nieładnie. Odcisk jest naturalnym wdziękiem i — jakby się tu wyrazić? — artystycznym wykończeniem stopy. Stoją bez odcisków, jest jak twarz bez wyrazu.

Dzisiejsi ludzie są w dziedzinie obuwia anarchistami. Marzą o butach tak wielkich, żeby noga w nich mogła się wiercić na wszystkie strony, bez żadnego ograniczenia swobody ruchów. Niezsześliwi! Sami nie wiedzą, co tracą, wzywając się odcisków.

Ja jestem już szewcem trzydzieści lat i znam więc nogi przedwojenne. To były prawdziwe nogi! Odcisk na każdym

palcu. Obrzęknięte, rozpalone, obolałe. Ale za to, obciążone skórą trzewika, jak rękawiczką. Ale za to artystycznie zmniejszone o jedną czwartą swoich naturalnych rozmiarów.

Kiedy przedwojenny klient opuszczał w nowych bucikach warsztat mój, kulejąc przy każdym stąpieniu, z ust jego nigdy nie wydarła się najmniejsza skarga. Bo przedwojenny klient wiedział, że ciasne buty kształtują charakter i że zastępują z powodzeniem średnio wieczną włosienicę. — Przedwojenny warsztat szewcki był szkołą spartańskich cnot.

Zabił właściciela domu

Sąd skazał Kochańskiego na 15 lat więzienia

Pierwszego września r. b. kilku ciosami nożem w bok, zabił Zygmunt Kochański, na posesji przy ul. Grabowej 16, której przez 11 lat był dozorcą — Leona Langego, właściciela tej posesji i swego pracodawcy.

Jeszcze w maju r. b. powstał między dozorcą, a właścicielem małej nieruchomości spór: Lange płacił Kochańskiemu 6 zł. tygodniowo i nie chciał mu podwyższyć do 9 złotych, choć takie stawki przewidywała umowa zbiorowa. Od wie lu lat pracujący na tej samej posesji dozorca, mocno już na swem stanowisku zadomowiony, nie chciał się zgodzić na niższą stawkę i przestał wogóle przyjmować tygodniówkę.

W tych warunkach, Lange wypowiedział dozorcę pracę i gdy dalej nie uzyskał odeń zgody na starą płacę — wystąpił przeciw niemu o eksmisję z mieszkania, którą w sądzie uzyskał.

Pierwszego września, rozmawiali jeszcze obaj stosunkowo spokojnie. Właściciel nieruchomości był zdecydowany i mimo nalegań dozorcę, na żadne ustępstwa iść nie chciał. Kochański na wychodnym po tej rozmowie oświadczył,

A co się dzieje dzisiaj?

Kobiety chodzą bezwstydnie na niskich obcasach. Mężczyźni, wybierając obuwie, myślą tylko o tem, żeby było luźne. I nogi, uwolnione spod jarzma i kontroli — roz-ras-ta-ją się wszędy i wzdłuż.

Przyszłe pokolenie będzie miało stopy jak bochenki chleba. A stopy, jak bochenki chleba to — koniec cywilizacji.

Bo, zaprawdę, tylko dzięki uciśnionym, ujarzmionym i cierpiącym stopom, budzi się w ludziach szlachetne poczucie honoru, dyscypliny i... rezygnacji”.

że znajdzie jednak radę, by sprawę wygrać i by do eksmisji nie dopuścić.

Wieczorem, spacerował Lange z sąsiadem po swem podwórzu. Kochański siedział mroczny przy studni. Gdy po chwili Lange już sam przeszedł obok swego dozorcę, na którego przez cały czas uwagi nie zwracał — zupełnie nieoczekiwanie dopadł go Kochański i zadał mu cios nożem.

Langowa usłyszała krzyk męża i widziała go, jak uciekał, trzymając się za bok. Widziała również jak dopędził go Kochański, wciągnął do swego mieszkania, zamykając drzwi za sobą.

Gdy nadsięła pomoc — Lange już dogorywał. Zmarł po kilku minutach, jak stwierdził lekarz — na skutek urazów, zadanych nożem w okolicę serca.

Po zbrodni, Kochański wyraził się, że już cztery lata czekał na moment, by się „rozprawić” z gospodarzem.

Przed sądem, oskarżony nie przyznał się do winy, wyjaśniając, że był pijany, że go chciał nieboszczyk skrzywdzić i że nic nie pamięta.

Sąd okręgowy skazał Kochańskiego na 15 lat więzienia.

Były dyrektor gimnazjum skazany

za fałszerstwa i nadużycia na dwa lata więzienia

Jak donosiliśmy, w dniu 28 listopada rozpatrywał sąd okręgowy sprawę przeciwko 47-letniemu Antoniemu Białobrzeskemu, który, podszywając się pod pewną organizację społeczną i pod prestię byłego inspektora szkolnego, zdołał namówić kilku profesorów gimnazjalnych do przystąpienia w charakterze wykładowców do zakładanego przez Białobrzeskiego gimnazjum.

Oskarżony sfałszował w trakcie swych zabiegów o otwarcie szkoły i u-

zyskanie do niej nauczycieli, kilka dokumentów i podpisów, i w rezultacie, przystąpiwszy już do przyjmowania uczniów do swego niezalegalizowanego zakładu naukowego — poszkodował około 40 rodziców swych przyszłych uczniów.

Wczoraj przeciwko nauczycielowi, uwłaczającemu dobremu imieniu pedagoga i żerującemu na braku gimnazjów państwowych w Łodzi ogłosił sąd wyrok, mocą którego Antoni Białobrzęski skazany został na dwa lata więzienia.

Na froncie robotniczym

Lustracja fabryk.—Rewizja cenolka.— Stosunki na prowincji

Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach rozpocznie się lustracja łódzkich zakładów przemysłowych. W skład komisji wejdą także rzeczoznawcy elektrotechnicy, którzy zbadają instalacje elektryczne, będące często przyczyną pożarów fabrycznych. Zbadane zostaną nadto urządzenia przeciwpożarowe oraz urządzenia ochronne przed nieszczęśliwymi wypadkami.

Donosiliśmy już, że przemysł zarobkowy w Pabjanicach zwrócił się do okręgowego inspektoratu pracy z żądaniem rewizji stawek cennikowych, przewidzianych w umowie zbiorowej. Spra-

wa ta jest bardzo ważna ze względu na precedens, jaki może powstać w okręgu łódzkim.

Insp. Wyrzykowski wyznaczył w tej sprawie konferencję na jutro, dnia 4 b. m.

Inspektor pracy XV obwodu w Łodzi przeprowadził lustrację przemysłu włókienniczego w Żelowie. Okazało się, że wszystkie niemal firmy przemysłowe nie honorowały umowy zbiorowej. W związku z tem sporządzono szereg protokołów, które skierowane zostały do referatu karnego.

Pogoda w grudniu

Naprzemian: deszcz, śnieg i mróz

Jaką pogodę będziemy mieli w grudniu? — Stacje meteorologiczne stawiają następujące prognozy:

W pierwszej dekadzie, od 1 do 10 grudnia, pogoda będzie zmienna. W ciągu pierwszych dni, będzie dość ciepło, później nastąpią deszcze, a pod koniec dekady — chłody.

Druga dekada, od 11 do 20 grudnia, rozpocznie się od obfitych opadów śniegów. W drugiej połowie tej dekady nastąpi wy pogodzenie się przy równoczesnym spadku temperatury. Będziemy mieli pierwszy silny mróz.

Trzecia dekada, od 21 do 31 grudnia, rozpocznie się od mrozu i pogody. Około Świąt Bożego Narodzenia, nastąpi przypływ ciepłego powietrza, miast śniegu będziemy mieli deszcz. W trakcie świąt nastąpi ponowny silny spadek temperatury.

W walce z gruźlicą

Plan akcji komitetu „Dni przeciwgruźliczych”

Wczoraj odbyło się posiedzenie przedsięwzięcia komitetu wykonawczego „Dni przeciwgruźliczych”, w skład którego wchodzi naczelnik wojewódzkiego zarządu zdrowia dr. Skalski, wiceprez. dr. Reiterowski i inż. Zakrzewski.

Na posiedzeniu złożono sprawozdanie z prac przygotowawczych, związanych z akcją komitetu „Dni przeciwgruźliczych” na terenie województwa łódzkiego. Ze sprawozdania wynika, że rozesłano już do starostw powiatowych i miast wydzielonych pisma z prośbą o utworzenie komitetów lokalnych i podjęcie czynności przygotowawczych do rozsyłania materiału propagandowego, znaczonych nalepek do poszczególnych komitetów instytucyj i firm. Następnie zamówiono w polskim związku przeciwgruźliczym w Warszawie, 5 płyt gramofonowych płyt propagandowych i t. d.

Postanowiono w czasie trwania „Dni przeciwgruźliczych” urządzić w Łodzi bezpłatne odczyty, połączone z częścią muzykalno-wokalną, zorganizować wystawę oraz uchwalono wydrukować dziesięć tysięcy ulotek szkolnej 100.000 ulotek, na których widnieć będą hasła przeciwgruźlicze.

Nasz reporter zanotował

W bramie domu przy ul. Sienkiewicza 4, trwała się większa doza jodny 23-letnia Teodora Oziębiewska, zam. przy ul. Abramowskiego 10. Lekarz pogotowia skierował desperatkę do szpitala w stanie ciężkim. Przyczyną zamachu mobójczego były nieporozumienia rodzinne.

W zakładzie mechaniczno-słusarskim przy ulicy Smolnej 34 uległ wypadkowi przy pracy 19-letni słusarz Kazimierz Malczewski, zam. przy ul. Smolnej 21, i ze zmiądzonymi palcami został skierowany przez lekarza pogotowia do swego mieszkania.

Na ul. Pabjanickiej, przy zbiegu z Wólczańska, został potrącony przez samochód 15-letni Stanisław Jagóć, zam. przy ul. Wólczańskiej nr. 250. Lekarz pogotowia skonstatował u chłopca złamanie prawej nogi oraz cięższe obrażenia ogólne i skierował go do szpitala. Kierownik spisanego protokołu.

W przedalni firmy G. Szapowal przy ul. Kilńskiego wskutek krótkiego spięcia zapalił się pył bawełniany i ogień począł przenosić się na maszyny, i surówiec na nich. Po półgodzinnej akcji dwa oddziały straży ogień stłumiły i nie dopuściły do poważniejszych szkód.

Leonowi Landau, kupcowi z Katowic, w drodze z dworca do hotelu w Łodzi skradli nieustraszonej sprawy kolekcję futer, z którą kupiec przybył do Łodzi w celach handlowych.

Do mleczarni Magdaleny Libich przy ul. Nowej 13 włamali się nocy wczorajszej dwaj złodzieje, którzy skradli artykułów spożywczych, za 700 zł.

Władze poszukują złodziei. W wydziale opieki społecznej przy ul. Wąwelskiej 11 nieznaną kobietą pozostawiła roczną dziewczynkę. Matki poszukuje policja, a dziecko zostało przesłane do miejskiego domu wychowawczego.

Wiadomości kościelne

W nadchodzącą sobotę, 7 b. m. z racji przypadającej pierwszej rocznicy powołania przez stolicę apostolską na stanowisko ordynariusza diecezji łódzkiej J. E. ks. biskupa Włodzimierza Jasińskiego, odprowadzone zostanie w Katedrze uroczyste nabożeństwo, w czasie którego odśpiewany będzie „Te Deum Laudamus”.

Po nabożeństwie, księży diecezji łódzkiej, składają będą w pałacu biskupim, życzenia J. E. ks. biskupowi Jasińskiemu.

W niedzielę, dnia 8 b. m. przypada 25 rocznica założenia w Łodzi parafii przy kościele św. Józefa przy ul. Ogrodowej nr. 22. — Kościół św. Józefa jest najstarszą świątynią w Łodzi. Do roku 1910 był on kościołem filialnym. Pierwszym proboszczem parafii, mianowany był obecny ordynariusz diecezji podlaskiej, J. E. ks. biskup dr. Przeździecki.

W związku z tą uroczystością, odbędzie się obchód kościelny, w którym weźmie udział duchowieństwo łódzkie z J. E. ks. biskupem Jasińskim na czele.

Zarząd parafii przy kościele św. Józefa postanowił z okazji jubileuszu, wydać pamiątkowe album, przedstawiające w ilustracji rozwój parafii. Album jest do nabycia w kancelarii parafialnej.

SALA FILHARMONJI tel. 213-84. **ADA SARI** fenomenalna śpiewaczka koloraturowa światowej sławy.

Dziś, we wtorek dnia 3 grudnia o godz. 8.30 wiecz. Bilety w cenie od 1.— zł. do 6.— zł. sprzedaje Kasa Filharmonji.

SZALONY PORUCZNIK GUSTAV FRÉHLICH LIDA BAAROVA Na seans o godz. 4-ej od **85** gr. na dalsze seanse od **1.09** gr. **RIALTO**

Monopol tytoniowy stracił 250 tys. złotych

„Majątek ziemski”, który okazał się bezwartościowy. — Wielka afera warszawskiego kupca

Warszawa, 2 grudnia. Przed sądem warszawskim odbędzie się wkrótce sensacyjna rozprawa.

Na ławie oskarżonych zasiądzie kilka osób oskarżonych o szereg przestępstw, między innymi o poszkodowanie Monopoli Tytoniowej na przeszło ćwierć miliona złotych.

Kupiec warszawski Lieberman kupił przed kilku laty w Miłosnej pod Warszawą majątek o powierzchni 45 morgów za sumę 3.800 zł. Obiekt ten przedstawiał małą wartość, ponieważ składał się z piaszczystych gruntów.

Wówczas Lieberman postanowił odpowiednio „wykorzystać” te nieużytki. Wszedł w porozumienie z pośrednikiem Sewerynem Biligiem, inż. Henrykiem Lutoborskim i Henrykiem Rouba, urzędnikiem dyrekcji robót publicznych. Sporządzono fikcyjny plan szacunkowy, i uznano, że majątek Liebermana jest wart 750.000 zł. Lieberman, jako właściciel majątku przedstawiającego tak znaczną wartość począł udzielać gwarancji hipotecznych, za co pobierał odpowiednie kwoty. W 1931 zrobił Lieberman większą transakcję.

Wszedł on w kontakt z dwoma przedsiębiorcami, którzy mieli założyć hurtownię tytoniową. Ponieważ monopol tytoniowy żądał kaucji lub zabezpieczenia w wysokości ćwierć miliona złotych — Lieberman zrobił zabezpieczenie hipoteczne na swoim majątku. Równocześnie zapisał on sumę kilku tysięcy dolarów na rzecz innej instytucji. Gdy po kilku

latach właściciele hurtowni tytoniowej zbankrutowali, monopol tytoniowy przystąpił do czynności egzekucyjnych, chcąc wydobyc swą należność.

Wówczas wyszło na jaw, że rzekomy olbrzymi majątek Liebermana nic nie jest wart.

W czasie dochodzeń wyszło na jaw, że Lieberman i Bilig, również inny majątek odpowiednio „oszacowali” i udzielali zabezpieczeń hipotecznych.

W tym wypadku również pewna instytucja państwowa poniosła wielkie straty.

Dnia 29 listopada r. b. rozstała się z tym światem nasza najukochańsza żona, matka, teściowa i babka

B. P.

Anna Fiszerowa

z domu BAUDE

(OBYWATELKA M. OZORKOWA)

przeżywszy lat 64.

Pogrzeb odbył się w Ozorkowie dnia 1-go grudnia 1935 r.,

o czym zawiadamia pozostała w nieutulonym żalu

STROSKANA RODZINA.

W dniu 2 grudnia r. b. rozstał się z tym światem nasz senior

S. T. P.

ALEKSANDER POLAK

W Zmarłym straciliśmy zacnego kolegę i doradcę. Cześć Jego pamięci!

Rodzinie Drogiego Zmarłego wyrażamy nasze, z głębi serca płynące współczucie.

DEKLARACJI CELNI.

W obronie nauczycieli

Depesze do p. premiera Kościalskiego i min. Chylińskiego

Onegdaj odbyło się w lokalu szkoły powszechnej przy ul. Dr. Sterlinga 24 walne zgromadzenie nauczycielstwa szkół powszechnych, pod przewodnictwem kier. Brauna. Na zebraniu tem omówiono szereg bardzo interesujących spraw.

M. in. wskazano, że oszczędności w dziedzinie oświaty powodują, iż przeszło milion dzieci znajduje się poza murami szkół powszechnych.

Nieliczne tylko miasta, na czele których przymus powszechnego nauczania. — Budowa gmachów szkół powszechnych odbywa się wyłącznie wskutek ofiarności społecznej, przez pomoc towarzystwa popierania budowy szkół. Jest to jednak zbyt mało. Dzięki temu właśnie, a równocześnie wskutek przyrostu liczby dzieci w wieku szkolnym, klasy są przeładowane a nauczycielowie nieopornie obciążeni pracą, co wpływa wysoce ujemnie na ich zdrowie.

Po długiej dyskusji, jaka toczyła się na powyższe tematy, w której wskazano także na niezwykle niskie uposażenia nauczycieli, przystąpiono do wyboru władz stowarzyszenia. Przewodniczącym koła łódzkiego nauczycielstwa szkół powszechnych został p. Edward Dutkiewicz, wiceprezesem p. Eugeniusz Syndykiewicz, członkami zarządu — pp. Macińska, Różanowicz, Cyganowski, Marczyński, Dzierżanowski, Sanecki i Świetliczko.

Po wyborach zebrani uchwalili wystosować depeszę do p. premiera Kościalskiego i kierownika ministerstwa W. R. i O. P. Chylińskiego z prośbą o niewstrzymywanie awansów nauczycielskich, ze względu na niezwykle niski poziom zarobków nauczycieli. — W depeszy podkreślono, że wstrzymanie awansów spauperyzuje jeszcze bardziej nauczycielstwo szkół powszechnych, co odbije się niewątpliwie ujemnie na pracy w szkołach.

Zakonspirowany dom schadzek został wykryty przez policję

Władze śledcze zlikwidowały wczoraj osobliwy dom schadzek, wyposażony aż w tajne przejście do piwnicy, zapewniające lepszą konspirację charakteru lokalu wobec władz obyczajowych.

Lokal mieścił się przy ul. Wolborskiej 28, właścicielem jego, był 45-letni Stefan Ranachowski, w „odnośnych” sferach doskonale znany, jako zawodowy sutener.

Przez dłuższy czas, mimo kilku kontroli, nie udało się wywiadowcom usta-

wić nierządu, prowadzonego w domu przy ul. Wolborskiej. Dopiero ostatnio, nasku tek doniesienia zmaltretowanej przez Ranachowskiego kontrolnej, wyszło na jaw że w chwilach nagłej rewizji, wszystkie pensjonariuszki domu były kierowane wprost z „salonów” do piwnicy, połączonych kolejką specjalnie z wyjściem z posesji.

Dom schadzek został zlikwidowany, a jego właściciel osadzony w areszcie.

Jedząc obiad, podziel się z biednym

za pośrednictwem Obywatelskiego Komitetu Niesienia Pomocy Najbiedn.

TEATR MIEJSKI

Dziś, we wtorek, o godz. 8.30 wiecz. oraz w środę i w czwartek o godz. 7.30 wiecz. „Krzyk” — świetna sztuka Stefanięgo i Ceria. Sensacyjny dramat ten o genialnym psychiarze, który organizuje kampanję przeciw zazdrości jako zjawisku psychopatycznemu, a załamującemu się w chwili, gdy w grę wejdzie ukochana przez niego kobieta — cieszy się w Łodzi rekordowym powodzeniem.

W roli głównej Tadeusz Białoszczyński. Ceny biletów na wszystkie te przedstawienia — niższe.

ŁÓDZKIE TEATRY POPULARNE (Ogrodowa 18)

We wtorek, dnia 3, w środę, dnia 4 i w czwartek, dnia 5 bm. o godz. 8.15 wiecz. trzy ostatnie przedstawienia komedji w 3 aktach Włodzimierza Perzyskiego p. t. „Szczęście Franca”.

BAL NA RZECZ TOZ-u.

W lokalu „Bnej-Brith” odbyło się zebranie lekarzy dla omówienia sprawy tegorocznego balu na rzecz TOZ-u.

Zebranie zagal przewodniczący TOZ-u p. dr. S. Schweig. W obszernym przemówieniu p. dr. L. Szyfman omówił cele i zadania TOZ-u nawoływał obecnych do energicznej współpracy celem zapewnienia imprezie należytego powodzenia.

Po ożywionej wymianie zdań, uchwalono urządzić bal w pięknej sali Filharmonji w sobotę dnia 18. I. 36 r. Wybrany komitet przystąpił do prac przygotowawczych.

Z ODDZIAŁU ŁÓDZKIEGO PCK.

Zarząd Oddziału Łódzkiego Polskiego Czerwonego Krzyża komunikuje niniejszem, że w związku z otwarciem szpitala położniczego Ubezpieczalni Społecznej przy ul. Łagiewnickiej 34/36 — mieszcząca się tam stacja przeciwnoweneryczna P. C. K. zostanie zlikwidowana. Uruchomienie stacji przeciwnowenerycznej dla dzielnicy bałuckiej w innym lokalu nastąpi w najbliższych dniach, o czym nastąpi oddzielne zawiadomienia w prasie.

OFIARY.

1) Na Dom Sierot Północna 38, bezimiennie — 10 zł.
2) Na T. O. Z. bezimiennie — 10 zł.

PARCELE BUDOWLANE

przy ul. Krzemienieckiej 1 Retkińskiej do sprzedania. Zgłoszenia: Piotrkowska 40. Zarząd spadkobierców I. K. Poznańskiego, w dni powszednie od 10—12 i od 4 do 6 popołudniu.

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

WTOREK, 3 grudnia 1935 r.

6.30—6.33: Pieśń „Kiedy ranne wstają rze” 6.33—6.34: Pobudka do gimnastyki. 6.34—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.50: Muzyka poranna. W przerwie: o godz. 7.20: Dziennik poranny. 7.55—8.00: Parę informacji. 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.57: Perzyna. 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z kowa. 12.03—12.15: Dziennik południowy. 12.15—12.30: Audycja dla szkół (dla dzieci młodszych): „Zabawki Tomka”. Obrazek słuchawki Janiny Porazińskiej. 12.30—13.25: „Taktów muzyki” — w wykonaniu zespołu Sztuki na Rachonia. 13.25—13.30: Chwilka gospodarstwa domowego. 13.30—13.35: Z rynku. 13.35—14.30: „Noc na Węgrzech” — płyty. 14.30—15.12: Przegląd giełdowy łódzki. 15.12—15.15: Wiadomości o eksporcie polski. 15.15—15.20: Wiadomości o eksporcie polski. 15.20—15.30: Przegląd giełdowy warszawski. 15.30—16.00: Pieśni miłosne J. Brahmsa. W tym kwartet wokalny fortepian na 4 ręk. (Transm. z Wilna). 16.00—16.15: Skrzynka P.K.O. 16.15—16.45: Muzyka lekka — płyty. 16.45—17.00: Cała Polska śpiewa — audycja wadzi prof. Rutkowsa. 17.00—17.15: „Wielkie i drobne wynalazki” — „Bakelit” — odczyt wygłosi Józef L. (z Wilna). 17.15—17.50: „Humoreski muzyczne” w wykonaniu orkiestry kameralnej Adama Hejnała (z Krakowa). 17.50—18.00: Encyklopedia mówiona — dr. Stanisław Broniewski (z Krakowa). 18.00—18.30: VII koncert z cyklu „Kwartet Haydna” — w wykon. Kwartetu Polaków. 18.30—18.40: Rozmowy z radiostuchaczami. 18.40—18.45: O wszystkim potroszku. 18.45—19.10: Polskie pieśni w wykonaniu Anny Szlemińskiej — płyty. 19.10—19.15: Pogadanka p. t. „Łódź — miastem” — wygł. dyr. Józ. Wolczyński. 19.15—19.20: Zapowiedź programu na dzień następnym. 19.20—19.35: Koncert reklamowy. 19.35—19.40: Wiadomości sportowe lokalne. 19.40—19.50: Wiadomości sportowe ogólne. 19.50—20.00: Pogadanka aktualna. 20.00—20.40: „Orkiestra pod gazem” — audycja muzyczna ze Lwowa. 20.40—20.50: Dziennik wieczorny. 20.50—20.55: Obrazki z Polski współczesnej. 20.55—21.00: Przerwa. 21.00—22.00: Polski Koncert Europejski. Koncowcy: Orkiestra Symfoniczna P. R. dyr. Grzegorza Fitelberga, Aniela Sztuka (śpiew), Eugenia Umińska (skrzypce), Henryk Sztompka (fortepian), Jerzy (akompanjament). 22.00—22.30: „Płyta za płytą” — wiadomości o nowych płytach. 22.30—22.45: „Biologiczne ustosunkowanie do jadu gruźliczego” — odczyt dla lekarzy — wygłosi rektor prof. Mieczysław Mielnicz. 22.45—23.00: Łódzkie Minuty Literackie: Wiersze Marjana Piechała wybrane z nowego zbioru p. t. „Inwokacje” — recytuje Jędrzej Nacka. 23.00—23.05: Wiadomości meteorologiczne i komunikacji lotniczej. 23.05—23.30: Muzyka taneczna (płyty).

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

Godz. 18.00 PARIS P. T. T. Koncert orkiestry symfonicznej. 18.20 PRAGA. Recital śpiewaczy. Godz. 19.00 BUDAPEST. Koncert orkiestry symfonicznej. 19.15 BRUKSELA. Muzyka popularna. 19.30 BUKARESZT. Koncert radioorkestry. 19.30 MOSKWA (WCSPS). Recital śpiewaczy Bussli Goldsteina. 19.30 STOCZKOWO. Utwory fortepianowe Sibeliusa. OSLO. Recital skrzypcowy. Godz. 20.00 MOSKWA (Kom.). Koncert symfoniczny. 20.10 WIEDEN. „Basnie muzyczne”. LIPSK. Wesole rozmaitości. MONACHEN. Wesola Muzyka. Godz. 21.00 BRUKSELA FIAM. „Legenda muzyczna”. FRANKFURT. Koncert orkiestry. 21.15 WY. KOENIGSWUST. „Prosimy do muzyki”. HILVERSUM II. Koncert orkiestrowy. 21.30 PARIS P. T. T. Koncert francusko-niemiejski pod dyr. Ign. Heibrechta. Godz. 22.10 WIEDEN. Pieśni i arje. POSTE. RISEN. Koncert orkiestrowy. 22.15 WY. Muzyka taneczna. RADIO PARIS. Wiersze i piosenek. Godz. 23.00 LIPSK. „Szeherazada” — śpiewa let. Rimskij-Korsakowa. HAMBURG. Muzyka wieczorna. 23.10 ANGLIA. BRUKSELA. Muzyka taneczna. 23.20 ANGLIA. FRANC. Muzyka taneczna. 23.20 ANGLIA. (Nat. Progr.). Koncert radioorkestry. RADIO PARIS. Muzyka taneczna.

Na fali radiowej

Johannes Brahms zajmuje jako kompozytor pieśni, w historii tej dziedziny muzyki miejsce bardzo ważne. Podobnie jak w innych zyciach instrumentalnych nawiązuje do tradycji również i w pieśni do tradycji klasycznej. Obok bardzo wielu pieśni solowych przetrwał w zespoły wokalne, między innymi 7 zespołów „Miłosnych walców” na kwartet fortepianu z towarzyszeniem fortepianu na cztery ręk. Pieśni z tego zbioru wykonała przed fonem wileńskim dnia 3 bm. o godz. 15.30 spół śpiewaczka „Pro erte” pod dyrekcją Ludwiga, oraz śpiewaczka Wanda Hendrich.

Jak się czują ryby w wodzie...

Nasze o tem pojęcia są zgoła mylne. — W głębinach wód toczy się zażarta i bezwzględna walka wszystkich z wszystkimi

Często słyszy się określenie „Czuć się jak ryba w wodzie”... Określenie to jest synonimem doskonałego samopoczucia, świeżości, dobrego humoru. Przypatrzmy się więc temu. Jak się istotnie ryba czuje w wodzie i czy nasza opinia jest słuszna i usprawiedliwiona.

Gdy rybacy dokonywują połowu karpia — bardzo często muszą oni częściej swej zdobyczy rzucić spowrotem do wody. Karpia bez oczu nikt bowiem nie kupi, a jakże częste spotyka się oślepie ryby, pływające z wydłubanymi oczyma. Oto niewinna żaba, która zdawałoby się nie może być groźna dla żadnej większej istoty wodnej, stanowi w gruncie rzeczy poważne niebezpieczeństwo dla karpia. Nauka nie zbadała dotychczas, dlaczego żaby atakują specjalnie karpia. Nie jest to samoobrona, albowiem stwierdzono jest, że karp nie atakuje żab. Niemniej stwierdzamy fakt, iż żaby wydłubują oczy olbrzymim, wielokilogramowym karpom.

Nie tylko ze strony żaby zresztą grozi karpom niebezpieczeństwo. Ich największym wrogiem jest maleńkie, niemal mikroskopijne zwierzątko morskie, t. zw. ryjek ziemny. Gdy ryjek taki uczepli się karpia — ryba ginie bezapelacyjnie. Zwierzątko bowiem sadowi się rybce na głowie i wgryza w

mózg. Karp nie ma żadnych środków obrony przed temi zwierzątkami. Będzie się mial jak oszalały przez wiele dni w wodzie, nim ryjek wgryzie mu się tak głęboko w mózg, że nastąpi śmierć.

W stawach, w których rozmnaża się forele, rybom tym grozi swoiste niebezpieczeństwo. Forela nie może żyć w wodzie nieczystej. Dlatego też wszelkie wysiłki hodowców zmierzają do tego, by stawy, w których hodowane są forele, były absolutnie czyste. Ale jednemu nie można zapobiec — aby do stawów tych nie zaglądały żaby. Wprawdzie sytuacja tu jest odwrotna, aniżeli u karpia, nie żaby bowiem dla nich, ale one dla żab stanowią niebezpieczeństwo, gdyż połykają je w całości. I jeśli, mimo najbardziej skrupulatnego tępienia żab, płazy te dostaną się do stawów — hodowcy znajdować będą wiele ryb, pływających na powierzchni wody, brzuskami do góry, nieżywych.

Okazuje się, bowiem, że kostki żabie, ceniutkie, miękkie i delikatne zupełnie nie są podobne do ości rybiej. Rybie ości, nawet najbardziej grube, rozpuszczają się w soku żołądkowym całkowicie, a kostki żabie nie są absolutnie strawne. I forela, która w poszukiwaniu pokarmu polknie żabę —

ginie z przedziurawionymi bokami.

Krew ryby jest zimna. A nie znać to bynajmniej, że serce, które rozprowadza tę zimną krew, nie jest gotące, nie poddaje się wzruszeniu. Trudno sobie wyobrazić bardziej szalony taniec, aniżeli wykonywany przez ryby, podczas miotania ikry. Losy te pływają tysiące kilometrów i narażają się na wielkie niebezpieczeństwo, aby na piasku niezrębanej rzeczki wymiotać swą ikrę, która być może zginie wcześniej, aniżeli zamieni się na ryby. I procent szczęśliwego wyhodowania małych rybek z ikry uważany jest za wielki sukces. 99 procent potomstwa rybiego ginie całkowicie. Szczupak, który czuje się bezpiecznie w głębinach wód, by wymiotać swą ikrę wypływa na powierzchnię i tam odprawiać będzie szalone gody, mimo, że grozi mu wielkie niebezpieczeństwo ze strony ptaków, które stadami całymi ścigały na mielizny rzek w czasie miotania ikry przez szczupaki, polując na ryby.

W rzekach, wpadających do Oceanu Spokojnego, można uirzeć jak olbrzymie ryby, które świeciły światło miłości, leżą bezsilne na mieliznie, na korzeniach, na kamieniach przybrzeżnych. Ryby te są żywe, ale straciły tyle sił w czasie gry miłosnej, że nie mogą przez długi czas poruszyć ani płetwami, ani ogonem. Polują na nie ptaki drapieżne, zginą one i zgniją żywcem, jeśli jakaś silniejsza fala nie zdola porwać je w głębinę wód. Ale to nie ma znaczenia — te ryby-sumce już wypełniły główne zadanie swego życia.

Zdawałoby się, że ryby nie mają żadnego zainteresowania dla swej rodziny. Okazuje się, że to mniemanie jest zupełnie błędne. W ciepłych wodach Dalekiego Wschodu żyje mały sum. Samka sumy miota olbrzymią ikrę — każde ziarenko jest wielkości leśnego orzecha. I biedny sum-ojciec otrzymuje taki orzeszek do ust. Wielu było ojców, tyle jest orzeszków. W paszczy ojca chowa się więc dziecko. W tym czasie sumowi nie wolno nic absolutnie jeść — mógłby bowiem polknąć swego przyszłego potomka, albo musiałby go wypuścić z paszczy. Instykt rodzicielski tak bardzo jest jednak rozwinięty u tych ryb, że sum istotnie nie je. I często ginie śmiercią głodową, nim jego dziecko zdola powstać z ziarenka ikry. A samka w tym czasie płynie gdzieś daleko i nie troszczy się ani o mężów, ani o potomstwo.

Karasi i leszcze narażone są na specjalne niebezpieczeństwo. Specjalne, mikroskopijne małe pajęczki wodne zwane kleszczami, dostają się do ich skrzel. Ryba musi zachorować, jeśli kleszcze te wgryzają się jej w narządy oddechania. Choroba trwa niekiedy długo, ale zawsze kończy się śmiercią. Inne żyjątka wodne czepiają się boków karasi i leszczów. Jeśli ryba zdola je z siebie strząsnąć, nim wpiły się w mięso, jest uratowana. Jeśli nie zdąży — po kilku dniach wypłynie martwa na powierzchnię wody.

Małeńkie żyjątka wodne, przypominające brylantyki, są bowiem okrągłe i świecące, zagrażają sigom, a pośrednio — ludziom. Gdy dostaną się one do wnętrza sigi — zarażają ją groźną chorobą — cholera rybia. Choroba trwa długo. Jeśli sigta została schwytana w tym stadium jeszcze żywa, może zarażać człowieka, który ją spożyje, niebezpieczną chorobą.

Wyliczyć wszystkie choroby ryb jest daleko trudniej, aniżeli wyliczyć wszystkie choroby ludzkie. Niesposób także wyliczyć wszystkich niebezpieczeństw, grozących rybom w ich żywocie.

Widzimy więc, że „czuć się jak ryba w wodzie” — nie jest bynajmniej szczytnym szczęściem. Trzeba na to samopoczucie spojrzeć z rybiego punktu widzenia, tak jak to określa nauka, by zmienić swe zdanie.

Prof. K. Irecki.

SPORT

oficjalny Ł.Z.O.P.N.

komunikat Nr. 102

Wydziału Gier i Dyscypliny dnia 29 listopada 1935 r.

Weryfikację się zawody o mistrzostwo Łódzkie (grupa Podokręgu Kaliskiego) na 1934/35 (grupa rezerw klasy B):

Strzelec II — Proсна II 0:1 i 2 pkt. dla Strzelca II.

Strzelec II — KKS. II 0:7 i 2 pkt. dla Strzelca II.

KPW. II — Proсна II 3:0 walcower dla KPW. II.

KKS. II — Proсна II 3:1 i 2 pkt. dla Strzelca II.

Strzelec II — Legia II 3:0 walcower dla Strzelca II.

KPW. II — KKS. II 3:0 walcower dla KPW. II.

KPW. II — Legia II 3:0 i 2 pkt. dla KPW. II.

KKS. II — Legia II 3:0 walcower i 2 pkt. dla KPW. II.

KKS. II — Strzelec II 3:0 walcower dla KPW. II.

Proсна II — Legia II 3:0 walcower i 2 pkt. dla Proсны II.

Proсна II — Strzelec II 4:0 i 2 pkt. dla Proсны II.

KKS. II — KPW. II 3:0 walcower i 2 pkt. dla Proсны II.

Proсна II — Legia II 3:1 i 2 pkt. dla Proсны II.

Proсна II — KKS. II 0:4 i 2 pkt. dla Proсны II.

Legia II — KPW. II 0:3 walcower i 2 pkt. dla KPW. II.

Proсна II — KPW. II 3:0 walcower dla Proсны II.

Legia II — Strzelec II 3:0 walcower i 2 pkt. dla Legii II.

KKS. II — Strzelec II 2:1 i 2 pkt. dla Strzelca II.

Strzelec II — KPW. II 3:0 walcower dla Strzelca II.

Legia II — KKS. II 0:3 walcower i 2 pkt. dla KKS. II.

Podstawie powyższej weryfikacji ustala się następująca tabelka:

KKS. II 8 gier 14 pkt. 25.5 bramek

KPW. II 8 gier 10 pkt. 15.9 bramek

Proсна II 8 gier 10 pkt. 15.11 bramek

Strzelec II 8 gier 4 pkt. 7.20 bramek

Legia II 8 gier 2 pkt. 4.21 bramek

Wyjazd piłkarzy krakowskich do Aten nastąpi w dniu 19 b. m.

Karasiak będzie skarżył

Przedziego p. Schimheimera

W związku z zarzutami pod adresem Karasiaka, spowodowanymi na terenie Krakowa przez jednego z sędziów krakowskich, przedziego p. Schimheimera, dowiadujemy, że Karasiak dotychczas nie został w tej sprawie oficjalnie przez Ligę powiadomiony. W razie otrzymania w tej sprawie powiadomienia Ligi, Karasiak skieruje sprawę o oszczerstwo przeciw p. Schimheimerowi na drogę sądową.

Echa meczu

IKP — Lechja

W wiadomości, Chmielewski na meczu Lechja musiał oddać punkty walcząc, gdyż okazało się, że miał wadliwą piłkę. Chmielewski miał nadwagę, którą w każdej chwili może stracić, jeżeli nie zacznie się z Chmielewskiemu P. zabronił startować w wadze półciężkiej, gdyż został wyznaczony na mecz w wadze średniej i musi zacząć się od nowa.

W ten odnosi się do wszystkich zawodników, gdyż walki z cięższymi zawodnikami mogłyby ich narazić na

Wycieczki Świąteczne Orbisu

Do północnych sąsiadów 22-XII — 29-XII cena od zł. 175.—	Do Sinaia (Rumunia) 22-XII — 2-1.36 zł. 330.—
Na Riwierę i do Paryża przez Dreżno, Norymbergę i Strasburg od 16-XII-5-1.36 od zł. 650.—	Gwiazdka w Londynie Sylwester w Paryżu od 22-XII — 4-1.36 od zł. 440.—
Do Budapesztu 21-XII — 26-XII od zł. 245.— 28-XII — 2-1.36	Do Egiptu, Palestyny i Syrii 18-XII — 14.1.36 od zł. 1.560.—

Wycieczki samolotowe

Do BERLINA — Do BUKARESZTU — Do ATEN

Informacje i zapisy we wszystkich placówkach Orbisu

Raj przemytników broni

W Dżibutti wre i kipi jak w kotle djabelskim

W zakazanym porcie afrykańskim, w małej mieścinie, opuszczonej przez Boga i ludzi, gdzie pół roku temu ziała nielitościwa nuda i pustka pod palącymi promieniami tropikalnego słońca — słowem w głośnym dzisiaj Dżibutti — wre i kipi jak w kotle djabelskim.

Na redzie portu, gdzie dawniej od czasu do czasu pojawiał się mizerny transportowiec drugo czy trzeciorzędnej linii żeglugaowej, dają sobie rendez-vous dzisiaj olbrzymie parowce luksusowej linii angielskiej P. and O., wielkie jak domy okręty francuskiej Messageries Maritimes, triesteńskiego Cosulich. Navigatione etc. A w porcie wewnętrznym tłoczą się jeden przy drugim najstarsze, najbardziej wysłużone typy pudeł morskich, jakie można jeszcze oglądać. To są właśnie statki przemytników broni, którzy zbiegli się do Dżibutti wielką chmarą ze wszystkich krańców świata, wietrząc tutaj zdobycz dla siebie i obfite zyski.

Przodują wśród wszystkich chytry Lewantyńczycy, Grecy, Ormianie, Syryjczycy, Arabowie i Bóg wie jakie jeszcze typy. Wszystko to wietrzy, szpera,

szuka zarobku, handluje wszystkim, co kto chce. Na wybrzeżu portowem, w kawiarniach, w sklepach rozbrzmiewają rozmowy we wszystkich możliwych językach świata. Mówi się tylko o jednym: o broni.

Abisynja także broni i amunicji. Od czasu, gdy Anglja zniósła zakaz wywozu broni do Abisynji, nieprzerwanym potokiem zdążają poprzez Dżibutti ładunki, karawany z bronią, amunicją, drutem kolczastym etc. Albo koleją do Addis-Abeby, albo też drogą karawanową płyną pożądane przez Abisyńczyków karabiny, zwykłe i maszynowe, armaty, miotacze min, skrzynki z nabojami.

Dawniej w Dżibutti można było dostać w kilku nędznych sklepikach conajwyżej pocztówki z fotografiami mniej lub więcej ponętnych piękności Somalijskich. Dzisiaj każdy sklepik jest jakby tajną agenturą fabryk broni belgijskich, angielskich, niemieckich. Dawniej w Dżibutti pieniądź był rzeczą rzadką, dzisiaj przelewa się tu od tysięcy we wszystkich walutach świata. Złoto użytno piaski afrykańskie.

Tomaszów Mazowiecki

CENY CUKRU.

W związku z zapowiedzianą obniżką cen cukru daje się odczuć w mieście brak tego produktu.

Właściciele sklepów wstrzymują się z zakupem nowych transportów cukru, bowiem obawiają się strat. Obecnie sprzedają oni cukier kostkowy, który konsumenci z konieczności kupują, chociaż jest droższy od faryny.

ZŁODZIEJE OKRADLI PERSONEL NAUCZYCIELSKI.

Kierownicze szkoły powszechnej p.

Zylberowej, skradziono z kancelarii tysiąc zł., które były przeznaczone na wypłatę dla personelu nauczycielskiego.

Policja w związku z tą kradzieżą przytrzymała dwie osoby.

ZŁODZIEJE W FABRYCE MYDŁA.

Do fabryki mydła Szymona Ferbera, zam. przy ul. Wieczność 1, dostali się złodzieje i skradli większą ilość mydła.

Dochodzenie policyjne doprowadziło do odnalezienia w rekordowo szybkim czasie łupu.

Kartele

Nawet najbardziej konsekwentnie, powiadzmy „manchestersko” wolno-handlowy światopogląd w gruncie rzeczy nie przesądza stosunku do tej formy organizacyjnej, występującej we współczesnym gospodarstwie, jakim jest kartel. Już „ex definitione” — jako porozumienie dla osiągnięcia zysku przez zdołanie monopolu rynkowego jest on zaprzeczeniem wolnej konkurencji i swobodnej gry sił rynkowych. Z drugiej strony: sam przez się jest jej wykwiem. Zarówno przewidywania jak i represyjna ingerencja państwa względem karteli sprzeczna jest z tą samą zasadą swobodnej gry sił rynkowych.

Gdy tak trudne jest na gruncie teoretycznym ustosunkowanie się nawet zdeklarowanego liberalisty do kartelu, jakże trudnym jest „niepryncypjalne” ustosunkowanie się do niego tych elementów które tworzą praktyczną politykę gospodarczą.

Stosunek kierowników polskiej polityki gospodarczej do problemu kartelowego był też — sub specie temporis — raczej eklektyczny.

Ustawodawstwo stoi na gruncie pełnej tolerancji kartelu. — Co więcej: przypominamy, że dla obrony rentowności państwowo-doniosłych warsztatów pracy (w szczególności także dla obrony możliwości eksportowych) akurat przed pięcioma laty w początkach grudnia 30 r. wydano dekret, przewidujący tworzenie przymusowych organizacji, łączących producentów węgla dla normowania zbytu i wywozu węgla. Pod bezpośrednim naciskiem tych norm, których autorem jest dzisiejszy minister skarbu Kwiatkowski, skartelizował się węgiel. Nie trzeba na gruncie łódzkim przypominać dziejów kartelu bawełnianego dla ilustracji tej samej tezy; dzieje te doskonale charakteryzują stosunek czynników rządowych do kwestii kartelowej. Można by cytować inne przykłady. Np. latem tego roku cukier obchodził w Polsce dziesięciolecie jubileusz swej przymusowej kartelizacji.

Równocześnie — na wszystkich odciśnięciach cen sztywnych od lat szeregu od czasu mianowicie gdy zrozumienie konsekwencji kryzysowych upowszechniło się — trwa nacisk w kierunku zniżkowym. Bodajże właśnie istnienie karteli, czynnika niewątpliwie skądinąd podrażającego ceny, ułatwia rządowi w tym czy innym momencie ten skuteczniejsze uderzenie zniżkowe w sam skoncentrowany ośrodek danej galezi; zagrożenie restrykcjami okazuje się bardzo owocnym środkiem operacyjnym.

Tak jest i teraz. Wielu widzi już dzisiaj kurs antykartelowy, ale pogląd ten, naszym zdaniem, nie odpowiada istotnemu stanowi rzeczy. Istnieje wprawdzie wzmógłony nacisk na ceny, ale nie jest to kurs antykartelowy.

Tak rozumiemy deklarację, złożoną przez ministra Góreckiego na sobotniej konferencji prasowej. Minister z jednej strony oświadczył, że „zdecydowana akcja rządu, zmierzająca do obniżenia cen artykułów skartelizowanych, jest doktryną całego rządu”. Z drugiej strony — zadeklarował się jako wyznawca doktryny, wedle której kartele „są zjawiskiem naturalnym, organicznie związanym z systemem prywatno-gospodarczym i wolnej konkurencji, a nietylko jakimś tworem sztucznym.”

Dr. A. Z.

Powrót konjunktury w St. Zjednoczonych

Według departamentu handlu Stanów Zjednoczonych, wskaźnik produkcji fabrycznej w październiku rb. wyniósł 94 (biorąc za podstawę przeciętną lat 1923—25), we wrześniu rb. wskaźnik wynosił 89. W październiku nastąpiła więc poważna poprawa w porównaniu z wrześniem. Obrót walorów na giełdzie w październiku był o 32 proc. większy, niż we wrześniu rb. i 161 proc. większy, niż w październiku 1934 r.

Sekretarz handlu oświadczył, że handel detaliczny wykazuje w poszczególnych działach wzrost obrotów w porównaniu z analogicznym okresem 1934 r. o 5 do 25 proc.

Przedzalnictwo otrzymało bawełnę

Przydziały kontyngentowe zostały podpisane i wczoraj już znalazły się w Łodzi

W niedzielnym numerze „Republiki” zobrazowaliśmy niesłychanie trudną sytuację w jakiej znalazło się przedzalnictwo łódzkie wskutek opóźnienia zgórą o tydzień przydziału kontyngentów bawełnianych na okres od 25 listopada do 23 grudnia r. b. Wobec niemal zupełnego wyczerpania na składach fabrycznych surowca, jeden tydzień opóźnienia wystarczył, aby nad przemyśle przedzalnictwem zawisła GROŻBA ZAWIESZENIA PRODUKCJI. Niektóre przedsiębiorstwa nawet już w ub. tygodniu zmuszone były przejściowo wstrzymać pracę wskutek zupełnego braku bawełny. Malując niebezpieczeństwo, w obliczu którego znalazło się przedzalnictwo łódzkie, z naciskiem podkreślaliśmy, iż konieczność przemysowego zawieszenia produkcji grozić będzie większości fabryk, jeśli NAJDALEJ W CIĄGU PONIEDZIAŁKU przemyśle nie otrzyma przydziałów.

Podniesiony przez nas alarm szedł w parze z energiczną akcją interwencyjną ze strony samego przemysłu, który zagrożony ewentualnością przerwania

pracy, zdwoił swoje w powyższej sprawie zabiegi na terenie min. przemysłu i handlu i min. skarbu. AKCJA TA ODNIOSŁA POZYTYWNY SKUTEK I PRZYDZIAŁY KONTYNGENTOWE ZOSTAŁY PODPISANE. Uwzględniając przytem podkreślony przez nas poniedziałkowy termin, do którego przemysł winien był otrzymać kontyngenty, aby mógł zachować ciągłość pracy, ministerstwo poczyniło zarządzenia, zmierzające do przyspieszenia procedury doręczania poszczególnym firmom przydziałów kontyngentowych.

Do Warszawy wezwany został przedstawiciel Zrzeszenia Producentów Przędzy, który już wczoraj rano otrzymał świeżo podpisane przydziały. Jeszcze tego samego dnia, t. j. wczoraj znalazły się one w Łodzi. Ponieważ surowiec również znajduje się już w Łodzi i kwestja przewiezienia go do składów fabrycznych jest tylko kwestja odprawy celnej, NIEBEZPIECZEŃSTWO PRZERWANIA PRACY ZOSTAŁO ZAŁĘGNANE.

Poprawa wypłacalności

Odsetek protestów na ultimo listopada nie będzie duży

Ultimo listopada wbrew przewidywaniom przeszło naogół bez większych wstrząsów i dość spokojnie.

Liczba weksli wystawionych na dzień 1 grudnia była dość duża większa nawet w niektórych instytucjach finansowych niż na dzień 1 listopada. Jednakże znaczna płynność, jaka panowała na rynku pieniężnym w ciągu miesiąca, ułatwiła sytuację, przyczyniając się do spokojnego przebiegu ultimo.

Ponieważ dzień 1 grudnia przypadł na niedzielę, przeto termin wykupienia weksli wystawionych na ten dzień przypadł na poniedziałek, dlatego też nie

można jeszcze ustalić rozmiarów zobowiązań, które nie zostaną wykupione. Niemniej jednak sfery bankowe na podstawie bezpośrednich obserwacji są zdania, że odsetek protestów nie będzie zbyt duży, w każdym razie raczej mniejszy niż na dzień 1 listopada.

Czy ultimo listopadowe przyniesie dalsze niewypłacalności, które przewidywane są na rynku — nie wiadomo narazie. Sytuacja w tej mierze wyjaśni się w najbliższych dniach.

Ogółem ultimo listopadowe można określić jako normalne.

Zwyczaj łódzkich listów zastawnych

Lekki spadek walut anglosaskich

Na giełdzie warszawskiej trwał nadal lekki spadek walut anglosaskich. — W ciągu dnia wczorajszego, notowania dewizy na Londyn obniżyły się o 1 punkt do 26.21, a kable na Nowy Jork o 1/4 punkta do 5.31 i 3/8. Poza temi dwiema walutami, inne nie zmieniły kursu.

Bank Polski obniżył wczoraj cenę funta o 4 punkty do 26.09, utrzymał natomiast cenę dolara na poziomie 5.29 (banknoty) i 5.31 (czeki).

Na łódzkim rynku walutowym notowania nie uległy zmianie. Funt — sprzedaż 26.25, kupno 26.15, dolar 5.32—5.30, dolar złoty 9.02—9.00.

Zwłaszcza papierów wartościowych, poważnie, bo zgórą o 150 punktów, zwykły kowal 5 proc. L. Z. m. Łodzi za r. 1933. Oddawano je po 48.00, kupowano po 47. Inne papiery bez zmiany. Poż. stabilizacyjna 62.00—61.75, dolarówka 53.50—53.00, pożycz. budowlana 41.00—40.00.

Spadek obrotów włókiennictwa łódzkiego

z Kresami Zachodnimi, jako skutek skurczenia się siły nabywczej ludności miejskiej

Donosiliśmy już, iż w bieżącym stżoniu mowym Łódź dokonała wyjątkowo dużych obrotów z Kresami Wschodnimi, których zapotrzebowanie na tekstylja poważnie wzrosło. Niestety, szło to w parze ze spadkiem obrotów, dokonywanych przez włókiennictwo łódzkie z Kresami Zachodnimi, to jest woj. poznańskim, pomorskim i śląskim.

Spadek ten, sięgający według obliczeń hurtowników łódzkich kilkudziesięciu procent, dotknął przede wszystkim działy gotowych towarów wełnianych, półwełnianych a zwłaszcza konfekcji, której dostawy do zachodnich dzielnic Polski były niejako monopolem Łodzi. Niemal całkowite zapotrzebowanie Kresów Zachodnich na konfekcję nisko i średniogatunkową pokrywał przemysł łódzki, Warszawie pozostawiając dostawy jedynie wyrobów wysokogatunkowych. Szczególnie dużo wywoziła Łódź do województw zachodnich konfekcji damskiej i w tym też dziale nastąpiło największe skurczenie obrotów, du-

żo większe niż w dziale konfekcji męskiej, której zbyt zmalał w stosunkowo małym stopniu. Wyjątkowo skąpe zakupy w Łodzi dokonało w bież. sezonie woj. poznańskie, skąd ponadto nadeszły poważne zwroty.

Tak silny spadek obrotów z Kresami Zachodnimi tłumaczony jest dwiema przyczynami. Jedną z nich jest stały rozwój na tych terenach specjalnie w poznańskim — miejscowego przemysłu konfekcyjnego, który zwłaszcza w r. bież. poczynił duże postępy.

Drugą, poważniejszą i groźniejszą w skutkach przyczyną zmniejszenia się dostaw łódzkich do dzielnic zachodnich — jest zubożenie i spadek siły nabywczej ludności miejskiej. Jak wiadomo, w powyższych dzielnicach stanowi ona stosunkowo większy odsetek ogółu ludności niż w innych województwach Polski, to też ograniczenie przez nią zakupów wystąpiło jaskrawiej i nie mogło być skompensowane nawet przez dający się zauważyć wzrost popytu ze strony wsi.

Dla ciebie rzecz niepotrzebna

Przyda się Obywatelskiemu Komitetowi Niesienia Pomocy Najbiedniejszym!

Czeska przedzła dla Rumunii

Donoszą z Bukaresztu, że jedenaście wielkich firm siedmiogrodzkich w Aradzie otrzymało od ministerstwa rolnictwa i lasów pozwolenie na zawarcie transakcji z grupą przemysłowców z Rumunii. Na podstawie tego pozwolenia firma wywiezie do Czechosłowacji 250 wagonów wina i 25 wagonów destylatów winnych, wzamian za przywiezie do Rumunii przedzła bawełnianą.

Zebrań komisji międzyzbowej

W dniach 5 i 6 b.m. w siedzibie Przemysłu - Handlowego w Gdyni odbędzie się zebrań komisji międzyzbowej, na którym rozważane będzie sprawa scalenia podatku przemysłowego od obrotów artykułami konsumcyjnymi.

W posiedzeniu tem wezmą udział przedstawiciele min. skarbu.

Uproszczona księgowość dla właścicieli nieruchomości

W związku ze zbliżającym się nowym rokiem gospodarczym, dla właścicieli nieruchomości staje się aktualną sprawa wprowadzenia ksiąg handlowych, stanowiących podstawę pomiarów podatkowych, a przede wszystkim datku dochodowego.

Obowiązująca ordynacja podatkowa sprzyja dla właścicieli nieruchomości, składającej się z typ uproszczonej księgowości, składającej się z księgi i kontroli komornego, oraz księgi pomiarowej dla każdego latwych do prowadzenia.

Uproszczona księga podlegała zaświadczeniu przez władze skarbowe. Zaświadczenie to powinno być dokonywane w roku, poprzedzającym rok gospodarczy, na który mają być złożone.

Dlatego też właściciele domów, którzy chcą założyć na rok gospodarczy 1936 księgi handlowe, winni zaopatrzyć się w nie zawczasu, aby przed 1 stycznia 1936 roku złożyć je w urzędzie skarbowym do poświadczenia.

Okres międzysezonowy na rynku towarów bawełnianych

Rynek towarów bawełnianych wchodził już w okres międzysezonowy osłabienia obrotów. Zbyt sezonowych tkanin bawełnianych poważnie zmalał. Wobec jednak nadziei, że w najbliższym czasie oczekiwane normalnego w tym okresie wzrostu zapotrzebowania na towary całoroczne, jak koszulowe, ścielowe, podszewkowe itd.

Jednocześnie przemysł przystąpił już do gotowań na sezon letni. Trudno już w chwili przewidywać jak on się będzie kształtował, jedno wszakże należy podkreślić, mimo wcale brak większych zapasów towarowych poprzedniego sezonu, co zdaje się niemal całkowicie usunąć niebezpieczeństwo ramsony. Okoliczność pozwala mieć nadzieję, iż sezon letni będzie miał przebieg pomyślny.

Kalendarzyk podatkowy na grudzień

W grudniu płatne są podatki następujące: 1) do 15 grudnia — zaliczka miesięczna podatku przemysłowego od obrotu za rok 1935, wysokości podatku przypadającego od obrotów osiągniętego w listopadzie, przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przez przedsiębiorstwa I-V kategorii, prowadzące prawidłowo księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa prowadzące:

2) do 15 grudnia — IV rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za rok 1935, przez drobne przedsiębiorstwa;

3) do 31 grudnia — wykup świadectw podatkowych z kumulacji uposzeń otrzymywanych w ciągu roku 1934 od różnych służbodawców;

4) do 15 grudnia — IV rata podatku różnicowego z działy II ustawy z tytułu różnic, wynikających z kumulacji uposzeń otrzymywanych w ciągu roku 1934 od różnych służbodawców;

5) do 15 grudnia — zaliczka miesięczna poczet nadzwyczajnego podatku (rejentów) z tytułu hipotecznego przez notariuszy (rejentów) z tytułu hipotecznego w miesiącu listopadzie bieżącym;

6) do 5 grudnia — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę w okresie od 16 do 30 listopada rb.; do 20 grudnia — podatek pobrany przez sprzedawcę w okresie od 16 do 30 listopada rb.; do 20 grudnia — podatek w ciągu pierwszych 15 dni grudnia bieżącego; do 15 grudnia — podatek dochodowy z tytułu uposzeń służbowych, emerytur, rent i wypłat z tytułu służbowych, wypłaconych w okresie od 16 do 30 listopada rb.

Ponadto płatne są w grudniu zaliczki z tytułu rocznego lub rozłożonego na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymują nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

Giełda pieniężna.

wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-... w Warszawie obroty dewizami były...

Dla podniesienia kultury handlowej

Konkurs na racjonalnie urządzone sklepy detaliczne

Izba Przemysłowo - Handlowa w Łodzi roz-... pisala konkurs na najracjonalniej urządzone...

przejdzie do wyszywania, kapeluszy męskich...

Celem zapewnienia równej możliwości... w spółdzielczości w konkursie zarówno firmom...

Stajace do konkursu firmy winny do 9-go... grudnia br. zawiadomić Izbę, że pragną poddać...

Sześciu firmom, wyróżnionym na pierw-... szych miejscach przez sąd konkursowy, Izba...

Z szczegółowymi warunkami konkursu, ogło-... szonym w postaci prospektu, zainteresowane...

konkurs obejmuje wszelkie sklepy kolonialno... spożywcze i wyłącznie spożywcze, sklepy kawy...

O ile idzie o sklepy włókiennicze, konkurs... obejmuje wszelkie przedsiębiorstwa detalicznej...

NOTOWANIA BAWELNY.

LOCY. Loco 12,15, grudzień 11,74-11,75...

LOCY. Loco 12,07, grudzień 11,82-83...

LOCY. Loco 6,59, grudzień 6,38, styczeń 6,36...

LOCY. Loco 10,00, styczeń 9,22, marzec 8,91...

LOCY. Loco 7,90, styczeń 7,58, marzec 7,58...

LOCY. Loco 14,42, grudzień 13,42, styczeń 13,43...

LOCY. Loco 15,94, maj 15,67, lipiec 15,42...

LOCY. Grudzień 13,68, luty 13,52, kwiecień 13,46...

O CZEM MÓWI ŁÓDZKA

Wszyscy, którzy byli na onegdajszej pre-... mierze i wczoraj na powtórzeniu premiery w...

Najbardziej podobają się występy świetne-... go duetu Gonda et Irena, który z miejsca zawo-

lował serca naszej publiczności. Duet ten... popsuje się wspaniałym tańcem, wykazując w...

Niemniejszą sensacją nowego programu jest... Didi Spasowa, bułgarska tancerka, której wy-

stępy stoją na bardzo wysokim poziomie ar-... tystycznym.

Zachwyca wszystkich polski duet Ney, popi-... sujący się w tańcu akrobatycznym, a Sonja...

Do tańca przygrywa orkiestra Weinrota, gra-... jąca najnowszą przeboje muzyczne.

W tym to lokalu przy dźwiękach orkiestry... upływa wszystkim mile czas i bawiąc się do...

Dziś odbędzie się o 5.15 fajt z pełnym pro-... gramem artystycznym.

Kuchnia smaczna, ceny przystępne.

Delegacja studentów - żydów

na audycji u prem. K. Świątkowskiego i m. n. C. J. lińskiego

Warszawa, 2 grudnia.

(B) Do premiera Kościatkowski... ministra oświaty, prof. C. J. lińskiego...

Jak wiadomo, jutro zostają w War-... szawie wznawione wykłady na wszyst-...

Statek polski w Kłajpedzie

Ryga, 2 grudnia.

(Pat) - Z Kłajpedy donoszą: Dzien-... niki zwracają uwagę, że od czasu wojny...

Wielki pożar w Rumunii

Bukareszt, 2 grudnia.

(PAT) - W żydowskiej dzielnicy Ga-... lacu spłonęło 10 domów. Straty mater-...

Dzika kaczką

spowodowała katastrofę lotniczą

Ottawa, 2 grudnia.

(Pat) - W cieśninie Georgji, dzielą-... cej wyspę Vancouver od Kolumbji bry-

tyjskiej, wydarzyła się niezwykła kata-... strofa.

Do wodnopłatowca, wznoszącego się... nad cieśniną, wpadła dzika kaczką, któ-

P. Piotr Górecki

dyrektorem programowym

„Polskiego Radja”

Warszawa, 2 grudnia.

(PAT) Z dniem 1 b. m. stanowisko... dyrektora programowego „Polskiego...

Radja” objął p. Piotr Górecki, dotych-... czasowy kierownik oddziału P.A.T. w...

Jedząc obiad, podziel się z biednym... za pośrednictwem Obywatelskiego...

MIŁOSTKI (LIEBELEI)

Film „Miłostki” to dla tych, którzy kochali... W rolach głównych: Kwiat aktorstwa...

Chorych na raptury (przepukliny), skrzywie-... nie kręgosłupa i różne kalectwa!

Choć jest krzyż, choć jest bieda... Lecz bez „OLLA” żyć się nie da!

Dr. H. Ziomkowski spec. chor. wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłucowych

Matki! Zapisujcie swe niemowlęta do „Kropki Mleka”

Dr. Med. WŁODZIMIERZ ŻADZIEWICZ Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i krtani...

Dr. H. Ziomkowski spec. chor. wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłucowych

DR. MED. Al. Kopcowski POWRÓCIŁ Gdańska 37

RUTYNOWANA nauczycielka muzyki udziela lekcji gry fortepianowej...

Wielkie przedsiębiorstwo zagranicą poszukuje pierwszorzędnego kierownika

Dyplomowana pielęgniarka ŁÓDŹ, Narutowicza 6, m. 6

Do akt Nr. Km. 2133-V-35. OBWIESZCZENIE. Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi...

Dr. Jan Polak CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALLERGICZNE

SZYJE WYKWINTNIE BIELIZNĘ MĘSKĄ po cenach bardzo niskich.

Nauka i wychowanie ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury...

DYWANY i CHODNIKI 25% zniżka z cen fabrycznych

Warszawska Fabryka Dywanów Piotrkowska 53

Dr. JUNGH to nazwa najnowszego **WIECZNEGO PIÓRA** używanego przez wszystkich Reprez. **JERZY MILL, Piotrkowska**

Dr. BRAUN
przeprowadził się na ul. **PIOTRKOWSKA 81**
tel. 100-57.
Spec. chor. skórnych i wenerycznych, przyjmuje od 8-1 i od 5-9 wiecz.

Dr. ROJTER
chor. skóry, włosów i weneryczne
NARUTOWICZA 24
Tel. 262-61.
przyjmuje od 8-11 i od 2.30 do 9 w. w niedz. od 9-4-cj.

LEKARZ - DENTYSTA
B. NUSBAUMOWA
przyjmuje od 10-1 i od 6-8 po poł.
Piotrkowska 51
telef. 121-23

Dr. Mieczysław Sołowiejczyk
specjalista chorób USZU, GARDŁA, NOSA i KRTANI LEGJONÓW 17. Tel. 216-40
przyjm. 1-2 i 5-8 w.

Dr. W. BALICKA
POWRÓCIŁA
SIENKIEWICZA 52 (róg Nowot) Nr. tel. 194-03
Choroby skórne i weneryczne
Przyjmuje kobiety i dzieci od 12.45-2.15 i od 6-8-cj.

LEKARZ - DENTYSTA
F. Kopciońska
POWRÓCIŁA.
Przyjmuje od 9-3-cj
Gdańska 37, tel. 232-55
od 4-7-cj w Lecznicy
Piotrkowska 294 tel. 122-89

DOKTOR
H. SZUMACHER
CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
Piotrkowska 56
tel. 148-62.
Od 9-1, od 5-9 pp., w niedziele i święta od 10-1.

LEKARZ-DENTYSTA
Sperling
mieszka obecnie
Piotrkowska 87
telef. 143-06,
przyjmuje od 10-1 i od 3-6 wiecz.

Do akt Nr. Km. 662/XI/35.
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 11-go, Tadeusz Łokuciewski zamieszkały w Łodzi, ul. Wólczańska Nr. 77, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 9 grudnia 1935 r. o godz. 12 w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 7, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: szkła stołowego, noży, łyżek, widełek, łyżeczek, garnituru męskiego, 2-ch lamp nocnych, 2-ch przedmiotów, tiranek, żyrandola itp., oszacowanych na łączną sumę zł. 956, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 23 listopada 1935 r.
Komornik w/z (—) St. GÓRSKI.

Do akt Nr. Km. 2544 XI-35.
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 11-go, Tadeusz Łokuciewski, zamieszkały w Łodzi, ul. Wólczańska Nr. 77, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 10 grudnia 1935 r. o godz. 12 w Łodzi przy ulicy Ogrodowej Nr. 3, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: kasy ogniotrwałej, mebli i żyrandola 13 płomiennej, oszacowanych na łączną sumę zł. 1065, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 27 listopada 1935 r.
Komornik w/z (—) St. GÓRSKI.

Do akt Nr. Km. 1695/35.
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 6-go Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi Dowborczyków Nr. 26, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 17 grudnia 1935 r. o godz. 13-15 w Łodzi, przy ulicy Kilińskiego 13, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: fortepian, kredens dębowy, lustro tremo, stół dębowy, dwa fotele i sześć krzeseł dębowych, otomana, szafa do garderoby, dwa biurka dębowe, oszacowanych na łączną sumę zł. 2050, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 20 listopada 1935 r.
Komornik w/z (—) St. GÓRSKI.
Sprawa Alberta Breyera p-ko Alfredowi Voglowi.

Do akt Nr. Km. 1547/15.40/35
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. czternastego, zamieszkały w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 11 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 10 grudnia 1935 r. o godz. 12 w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 46, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: mebli, kryształów, dywanu, radio-aparatu i kasy ogniotrwałej, oszacowanych na łączną sumę zł. 2775, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 20 listopada 1935 r.
Komornik (—) LIPIŃSKI.
Sprawa F. Flatto i P. Lindera p-ko Eryłowi i Surze vel Salomei Piotrkowskim.

Wyświetlanie ryneków technicznych
PLANÓW budowlanych na papierach świetlnoczułych pozytywnych i negatywnych wykonana według wzorów R. BORKENHAGEN 102 a
Piotrkowska 102 a
telefon 411-72
ŁÓDŹ

„Czystość”
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, troterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb.
PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-45.

GRAND-KINO
Dziś premjera!

Czerwony Suktan
obsada: genjalny tragik **Fritz Kortner** znakomity **Nils Asther** **Adrienne Ames**
Bilety wolnego wejścia nieważne!

Do akt Nr. Km. XVI-703/35.
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 16-go, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Rzgowskiej 52, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 11 grudnia 1935 r. o godz. 11 w Łodzi przy ulicy Rzgowskiej Nr. 23, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: maszyny do wyrabiania ciasta i maszyny do szlifowania butek, oszacowanych na łączną sumę zł. 1700, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 26 listopada 1935 r.
Komornik (—) ADAM MRÓZ.
Sprawa Erwina Fitznera p-ko Aleksandrowi Beckowi.

ORYGINALNE PROSZKI
„MIGRENO - NERVOSIN”
R.M.S.W. 11559
ZNAK FABRY.
Z KOGUTKIEM
SA ŚRODKIEM KOJĄCYM BÓLE ZASTOJOWANIE:
BÓLE GŁOWY
MIGRENA, NEWRALGIA
BÓLE ZĘBÓW
GRYPA, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE: ARTRYTYCZNE, STAWOWE, KOSTNE I T.P.
ZĄDĄCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW ZE ZN. FABRY. KOGUTEK SPRZEDAJA APTEKI

Kupno i sprzedaż

ZŁOTO, srebro, kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny. — I. Fijałko, Piotrkowska 7.
TANIA SPRZEDAŻ nowoczesnych mebli za gotówkę i na dogodnych warunkach, 6-go Sierpnia 2 w podwórzu.
WÓZKI dziecięce po cenach fabrycznych poleca M. Jacobi, Piotrkowska 107, sklep w podwórzu.
PLAC z mieszkaniami i budką z węglem do sprzedania, Piękna 62.
OKAZYJNIE do sprzedania 2 pierzyny 3 poduszki, Żwirki 8, m. 10
KASĘ pancerną w dobrym stanie tanio sprzedam. Baumgarten, Cegielińska 38.
WANNE emaljowaną i piec kapeluszowy kupię okazjnie. Oferty sub „Wanna” lub tel. 167-22.

Lokale

MIESZKANIA 1, 2 i 3 pokojowe oraz duży sklep z wszelkimi wygodami. Gaz, elektryczność, łazienka. Czyszczenie niski. Park miejski pośród 3 bloków. Wiadomość: Administracja Nieruchomości Z. U. S. ul. Bednarska Nr. 24. Tel. 181-05. Dojazd tramwajami 4 i 11.
POKÓJ lub dwa z utrzymaniem lub bez przy inteligentnej rodzinie, ul. 11-go Listopada w pobliżu Placu Wolności. Oferty: „Słoneczne i ciepłe”.
MIESZKANIE dwupokojowe z wygodami w śródmieściu poszukiwane. — Oferty do administracji: „A. B. C. 2”.
DO WYNAJĘCIA wspólny pokój dla p. pani, lub panny, tanio, 6-go Sierpnia 14 front II piętro, mieszcz. 11, Himmel.
POKÓJ umeblowany, frontowy I-sze piętro przy ul. Piotrkowskiej 225/7 m. 12-a do wynajęcia od 1 grudnia. Do obejrzenia od 12-5 g.
MIESZKANIE z utrzymaniem lub bez wygodami dla panów przy inteligentnej rodzinie zaraz do wynajęcia, Zawadzka 8 i p. front, m. 4.
3 POKOJE i kuchnia na I piętrze front 2 wejścia Andrzeja 56, za 270 zł. kwartalnie od zaraz do wynajęcia. Dzwonić rano do godziny 10 tel. 123-41 prosić p. Rosenbauma.
LADNY pokój z wszelkimi wygodami, centr. ogrz., telefonem, windą do oddania, Sienkiewicza 6, m. 9.

LADNY pokój frontowy umeblowany z niekrepującym wejściem. Wiadomość Narutowicza 31, m. 6.
POKÓJ umeblowany wprost z schodowej do wynajęcia, Al. Maja Nr. 23, m. 6.
FABRYCZNE lokale parterowe, obowane siłą pary z kotła na nie, trykotaży, przędzy na prasie do wynajęcia. Of. sub.
DO WYNAJĘCIA duży pokój krepującym wejściem, wszelkie gody, telefon, Cegielniana 9, m. 6.

Posady

POTRZEBNY fryzjer damski i manikurzystka gwarancja zapewniona. Piotrkowska 35 w podwórzu, 262-09.
FRYZJER damsko - męski lub potrzebny na stałe. Adres w administracji „Republiki”.
RUTYNOWANA wychowawczyni, dobrymi świadectwami poszukuje sady do dziecka do 2-3 lat. — składać w Adminn. sub „O. M.” Poludniowa 12.

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republiki” najlepszym i najtańszym sposobie. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub lokatora, 2) znaleźć mieszkanie, 3) pojedynczy pokój, 4) kupić nieruchomość lub rzecz, 5) dostać posiłek okazjnie, 6) dostać pomoc, 7) wyszukać pracownika — niechają da drobne ogłoszenie do „Republiki”.
EGZAMINOWANY masażysta z 10-letnią praktyką, wykonuje masaż przy chorobach: reumatycznych, tyficznych, zapaleniach stawów, nerwobólach głowy ul. Andrzeja 56, m. 45, Łukasz Jedzejowski.
WIĘDZKA firma odda przedmiot cielestwo na wojew. łódzkie, kurencyjny artykuł cukierki, potrzebne 150 zł. gotówką, wtorek od 10-1 Łódź, ul. Wólczańska 52.
PRZYBLAKAŁ się budog. Odebranie zwrotu kosztów Marysin III, 30 Słodkiewicz.

Zagubione dokumenty

WEKSEL bezterminowy na 100 zł. wystawca Feliks Matejaska w Warszawie, Michałina Zb-kowska, w Łodzi tego 11.
UNIEWAŻNIA się zagubione zaprotostowane z wystawienia przez Vetterlein, żyrowane przez Vetterleina 1) na zł. 300, pl. 31, 1931 r., 2) na zł. 200, pl. 30, X, 1931 r., 3) na zł. 100, pl. 15, XII, 1931 r., 4) na zł. 200, pl. 2, III, 1932 r. A. Łódź, P. O. W. 3.

Uzdrowska

ZAKOPANE. — Kolonie dla młodzieży dorosłych w oddzielnym budynku w okresie ferij zimowych. Miejsce ograniczone. Informacje: wiańscy, Magistracka 1, tel. 3 od 3 do 5.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 136-44; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 65-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”
w Łodzi zł. 4.—, za odnośnienie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, „Republika” i „Express” w Łodzi z odnośnieniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajnie 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zareczynowe i zaślubnowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabularyczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.